ABONNEMENTSPRIJS: In de stad Groningen 65 ct per maand of f 1.57½ per 3 maanden, franco door geheel Nederland f 2.47 (plus disp. kosten)
Telefoonnrs. Directie 27953, Redactie 27913 en 27915 abonnement, en advertenties 27919 en 27917. 's Avonds na 6 u. en 's Zaterdags na 3 u. uitsl. 27919, b.g.g. 27955

NIEUWSBLAD van het NOORDEN

WAARIN OPGENOMEN DE PROVINCIALE GRONINGER COURANT OPGERICHT 1787

56ste JAARGANG ** No. 164
Zaterdag 17 Juli 1943
DIT NO. BESTAAT UIT 4 PAGINA's

Valsche overwinningsberichten der Sovjets

Hoofdgevechten op Sicilië moeten nog komen

Sovjets worden voortdurend opgejaagd

De militaire correspondent van het D.N.B. schrijft: Het verloop van den grooten slag in het Oosten heeft de opvatting van de Duitsche militaire leiding bevestigd, dat de Sovjets den zomer zouden gebruiken voor zeer krachtige offensieve pogingen, samengaande met een verhoogde bedrijvigheid van den Engelsch-Amerikaanschen vijand. Men kan op grond van de huidige situatie er van spreken, dat de Duitsche legerleiding, met goed gewogen beoordeeling der mogelijkheden aan beide zijden, met alle eventualiteiten had rekening gehouden, toen door haar begin vorige week het signaal voor den tegenaanval gegeven werd. De gebeurtenissen spreken sindsdien een duidelijke taal.

Na bestudeering van den toestand, zooals die voor beide partijen in het Oosten thans is, krijgt men den indruk, dat het de Duitsche legerleiding ditmaal vooral er op aankomt, den vijand tot de volledige ontplooiing van al zijn krachten te brengen.

De gebeurtenissen zullen leeren, of dit voor het verdere verloop van den veldtocht in het Oosten zeer belangrijke doel bereikt wordt. Alles duidt er echter op, dat de Duitsche leiding, ondanks vele verlokkende factoren, die het verloop van den slag tot dusver met zich meebracht, krachtig aan dit voornemen vasthoudt en wel met een succes, dat reeds duidelijk in de groote verliescijfers aan de zijde der Sovjets tot uiting begint te komen, doch dat in de eerste plaats van belang is in algemeen strategisch opzicht.

De vijand wordt voortdurend opgejaagd. Dat hij van dezen nood een deugd probeert te maken, valt te verklaren. Dat hij in zijn berichtgeving van zijn ontlastingsoperaties, die hij onderneemt in het gebied ten Zuiden van Orel tot aan Suchinitsji, en wel met sterke strijdkrachten, een „overwinningstocht" maakt met opsomming van een groot aantal z.g. door hem veroverde plaatsen, is eveneens begrijpelijk, dat hij ten slotte bij zulk een groot optreden en bij de geleden verliezen, die alle records slaan, eindelijk met successen voor den dag moet komen tegenover zijn bevolking en zijn Geallieerden. De werkelijkheid ziet er echter anders uit. De gereserveerdheid der Duitsche militairen tegenover de valsche berichten van de Sovjets berust op de omstandigheid, dat men zich niet in de kaart wil laten kijken, temeer daar de Duitsche tegenaanvallen in de nieuwe gevechtssectoren van de bijzondere gesteltenis van het Oostelijk gebied gebruik maken. Dit is wel, naar men kan aannemen, het resultaat van de jongste strijdervaringen uit het voorjaar.

Van bevoegde militaire zijde wordt thans slechts verklaard, dat de overwinningsberichten van de Sovjets in geen enkel opzicht kloppen. De Duitsche tegenactie heeft veeleer den vijand, die in zijn aanvalssector ondanks het optreden van groote strijdkrachten in het geheel geen noemenswaardige territoriale winst heeft gemaakt, de zwaarste verliezen gekost. Alleen in dit gebied verloor hij gisteren ruim 300 pantserwagens, hetgeen voldoende bewijst, dat hij niet tegenover een vijand staat, zooals hem zijn succesberichten zouden willen voorstellen. Overigens rekent men er van Duitsche zijde op, dat zeer spoedig nieuwe deelen van het Oostelijke front mede bij den strijd betrokken worden.

In het gebied van Bjelgorod verloren de Sovjets in de gevechten van Donderdag opnieuw 530 pantserwagens. Hiermede is het aantal hunner verliezen aan pantserwagens de laatste tien dagen gestegen tot boven het recordcijfer van 3330. Ondanks het feit, dat zij massaal voor den dag komen met menschen, materiaal en wapens, bereiken de Sovjets hun doel, nl. den Duitschen tegenaanval bij Bjelgorod op te vangen en dit front te ontlasten, niet.

Bolsjewistische aanvallen ten Zuiden van Schlüsselburg

Na een vrij lange gevechtspauze hebben de Bolsjewieken in de ochtenduren van 15 Juli ten Zuiden van Schlüsselburg, na hevige voorbereiding door de artillerie, op drie plaatsen ter sterkte van drie bataljons, de Duitsche stellingen aangevallen. De aanval ontmoette overal fellen tegenstand en werd ten deele in een tegenaanslag afgeweerd. Er werden talrijke gevangenen gemaakt, alsmede wapens en oorlogstuig buitgemaakt.

De strijd op Sicilië

Aanvoermoeilijkheden voor Geallieërden

In aanvulling op het weermachtsbericht van gisteren verneemt het D.N.B.:

Het eiland Sicilië heeft een kustlengte van 1115 kilometer. Dit komt ongeveer overeen met den afstand van Londen tot Weenen. Het spreekt van zelf, dat een troepenlanding op eenige plaatsen van deze zeer lange kustlijn nooit geheel verhinderd kan worden. Een andere kwestie is, of zulk een landingsactie tot een groote operatieve uitwerking gebracht kan worden. Wanneer de Britsch-Amerikaansche operaties op het eiland met den dag langzamer worden en zich moeilijker ontwikkelen, ligt dit niet in de laatste plaats aan de moeilijkheden met den aanvoer. Het is gebleken, dat de verzorging van de gelande strijdkrachten bij de door den duikbootenoorlog veroorzaakte acute schaarschte aan scheepsruimte der Britten en Amerikanen, iederen dag een steeds moeilijker oplosbaar probleem wordt. Zoo valt het niet te verwonderen, dat de gevechten op het eiland ook op 15 Juli den landingstroepen geen noemenswaardige successen opleverden.

Op Sicilië ligt het zwaartepunt van den strijd op het oogenblik in het gebied van Syracuse, vanwaar de tegenstander naar Catania optrekt. Hij heeft echter als gevolg van de verder toegenomen kracht van den Duitsch-Italiaanschen afweer weer geen terrein kunnen winnen, doch integendeel hierbij over de 50 pantserwagens verloren. Dit verlies weegt des te zwaarder, daar de vervanging over zee moet worden aangevoerd. De As heeft echter met de vernietiging van 300.000 brt. reeds een gevoelig gat gemaakt in de vijandelijke landing en aanvoervloot. Men verklaart daarbij van Duitsche zijde, dat de hoofdgevechten op Sicilië pas nog komen moeten.

Sicilië

De slag, die thans om een der bastions van Europa in de Middellandsche Zee woedt, plaatst het eiland Sicilië in het middelpunt der belangstelling. Het is niet de eerste maal, dat dit ook door zijn strategische ligging zoo belangrijke eiland het tooneel is van een strijd van Europeesche tegen buiten-Europeesche machten. Zoowel van de zijde der Phoeniciërs als van die van Carthago en de Arabieren zijn in vroegere eeuwen aanvallen op het eiland ondernomen en de Arabieren hebben er eenige eeuwen lang geheerscht. Sicilië heeft dan ook een bewogen geschiedenis. Het zag beschavingen opbloeien en verwelken en vele tempelruïnes, die nu gevaar loopen verloren te gaan, herinneren aan den tijd, dat op het eiland een Grieksche kolonisatie tot de ontwikkeling van een schitterend cultuurcentrum leidde met Syracuse als middelpunt. In de Grieksche mythologie speelt het eiland dan ook een belangrijke rol, vooral de vulkaan de Etna, waarin volgens de sage de cyclopen, reuzen met één oog midden in het voorhoofd, voor Zeus den bliksem smeedden of wapens vervaardigden in hun geheimzinnige werkplaats in den vuurspuwenden berg.

Eerst in 1860 is het eiland door toedoen van Garibaldi tot een deel van het Koninkrijk Italië geworden, nadat het eerst telkens weer onder de macht van andere vorsten en staten had gestaan. Langs de Noordkust van het eiland, dat een oppervlakte heeft van 25.738 K.M.2 — ongeveer de oppervlakte van België — strekt zich, als voortzetting van de Apennijnen, een bergketen uit. Zuidelijk hiervan bevindt zich een naar de zeekust afhellend landschap met heuvels met toppen van hardere gesteenten. Op een dier rotsachtige heuvels ligt de stad Enna, van ouds het strategische middelpunt van Sicilië en een knooppunt van verkeerswegen.

Hoofdmiddel van bestaan is de landbouw, graanbouw, wijnbouw, olijven, enz.

Begrafenis Parijsche slachtoffers

De eerste slachtoffers van den Engelsch-Amerikaanschen bomaanval op Parijsche voorsteden werden gisteren in een der meest getroffen voorsteden plechtig bijgezet. Aan de teraardebestelling namen vertegenwoordigers van de staats- en stedelijke autoriteiten deel. Er werden kransen neergelegd van Pétain en van Laval. De plechtige mis van requiem werd opgedragen door den aartsbisschop van Parijs, kardinaal Suhard, die in een korte toespraak zei, dat zij die voor den bomaanval verantwoordelijk zijn, zich den ernst en draagwijdte van deze catastrophe duidelijk voor oogen moeten stellen. Ook deze slachtoffers van den luchtaanval zijn voor Frankrijk gevallen. De kardinaal onderstreepte, dat weer vooral woonwijken van de arbeiders geteisterd zijn.

De Britsche vliegtuigen boven Zwitserland. Met betrekking tot het neerstorten van Engelsche vliegtuigen in Unter Wallis en bij Sitten heeft het Zwitsersch legercommando medegedeeld: „Het onderzoek naar de oorzaak van het neerstorten der vliegtuigen in den nacht van 12 op 13 Juli 1943 bij Le Bouveret en bij Sitten heeft uitgewezen, dat de twee Engelsche vliegtuigen door onze luchtdoelartillerie zijn neergeschoten".

De Führer overhandigt den gezant dr. Rudolf Rahn in tegenwoordigheid van den minister van buitenlandsche zaken het Ridderkruis van het Kriegsverdienstkreuz. Foto Hoffmann-Stapf.

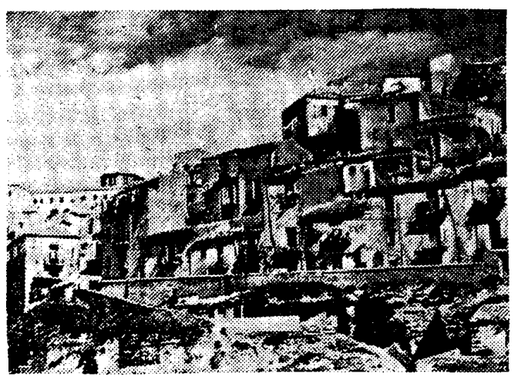

Enna ligt in het centrum van Sicilië op een hoogte van 948 M. Er worden thans nog Romeinsche steenen kogels gevonden. Het stadsbeeld onderscheidt zich door grootschheid en door een volmaakte aanpassing van moderne bouwwerken aan het Middeleeuwsch karakter van de stad, die door de Citadel van Manfred wordt beheerscht. Foto Atlantic-Holland.

Terreinwinst bij Bjelgorod

Geallieërden verloren 300.000 brt. in vier dagen

Het opperbevel van de Duitsche Weermacht maakte gisteren bekend:

De zware gevechten in het midden van het Oostelijke front duurden ook gisteren bij slecht weer voort.

De aanval van onze troepen ten Noorden van Bjelgorod won verder terrein en leidde tot de omsingeling van een sterke groep vijandelijke strijdkrachten. De tegenaanvallen van den vijand werden in dezen frontsector tengevolge van de in de tot dusver geleverde gevechten geleden zware verliezen minder sterk.

Daarentegen ondernamen de bolsjewisten met sterke infanterie- en pantserstrijdkrachten ontlastingsaanvallen aan het geheele front van Koersk. tot Soechinitsji. Zij werden overal bloedig afgeslagen, waarbij alleen in het ressort van een leger ruim 250 vijandelijke tanks vernield werden.

In totaal verloren de bolsjewisten gisteren in den grooten slag 530 tanks.

Het luchtwapen steunde ondanks het slechte weer de gevechten van de troepen op den grond en schoot 49 vliegtuigen neer.

In Zuid-Sicilië sloegen Duitsche en Italiaansche troepen ook gisteren talrijke op de lijn Agrigento—Zuiden van Catania uitgevoerde Britsch-Amerikaansche aanvallen af en brachten den vijand zware verliezen aan tanks toe.

Duitsch-Italiaansche luchtstrijdkrachten vielen overdag en des nachts de scheepsconcentraties voor de Siciliaansche kust met succes aan. Verscheidene vijandelijke transportschepen werden tot zinken gebracht of zwaar beschadigd.

In den tijd van 10 tot en met 14 Juli verloor de vijandelijke landingsvloot minstens 52 schepen met tezamen rond 300.000 brt. Talrijke andere schepen en landingsbooten kregen treffers.

Bij een aanval op een Duitsch convooi op de Middellandsche Zee schoten beveiligingsvaartuigen der marine en afweergeschut aan boord der marinevaartuigen 7 vijandelijke vliegtuigen neer.

In den afgeloopen nacht hebben vijandelijke luchtstrijdkrachten, zooals steeds met schending van het Zwitsersche territoriale gebied, eenige plaatsen in Oost-Frankrijk aangevallen. Daarbij leed de bevolking aanzienlijke verliezen.

Enkele storingsvliegtuigen vlogen over het Noordelijke en Zuid-Westelijke Duitsche gebied.

Luchtverdedigingsstrijdkrachten brachten gisteren en vannacht 14 Britsch-Amerikaansche vliegtuigen ten val.

Duitsche gevechtsvliegtuigen hebben in den afgeloopen nacht een aanval gedaan op het gebied van Londen.

Duikbooten hebben in aanvallen op convooien en afzonderlijk varende schepen, die door lucht- en zeestrijdkrachten zwaar beveiligd waren, 8 schepen met een inhoud van 51.000 brt. en een transportzeilschip in den grond geboord.

ZON EN MAAN.

Zon heden onder 21.55, op 5.36; Zondag zon onder 21.54. Maandag op 5.37.
Maan op 21.57, onder 6.43. Zondag maan op 22.42, onder Maandag 8.05. Heden V.M. Zaterdag 24 Juli L.K.
Lantaarns op: Heden 22.25, Zondag 22.24
VERDUISTEREN: van 22.00-5.30

Keuringen Waffen SS, Legioen en Landwacht

Het SS Ersatzkommando Niederlande deelt mede:

Nederlanders van arisch bloed, in den leeftijd van 17—45 jaar (ook gehuwden), die lichamelijk zoowel als geestelijk goed ontwikkeld zijn en zich geheel kunnen geven aan de eischen, die de opleiding hun stelt, kunnen zich bij de genoemde adressen vervoegen, teneinde gekeurd te worden. Bij de onderzoekingen worden ook alle gevraagde inlichtingen verstrekt met betrekking tot de verzorging der familieleden, duur der opleiding, extra-levensmiddelen voor de familieleden, enz.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat voor de vrijwilligers, die om bepaalde redenen in Nederland moeten blijven, de mogelijkheid bestaat, hun dienst te doen bij de Landwacht Nederland of bij het Wachtbataljon in Amersfoort. Tijdens deze keuringen kunnen zich ook diegenen melden, die tot de Germaansche SS in Nederland willen toetreden.

Personen tusschen 18—35 jaar, die aanmeldingsplichtig zijn voor den arbeidsinzet, kunnen zich eveneens op een der keuringsdagen aanmelden en worden gedurende hun verbintenis van den arbeidsinzet vrijgesteld. 18.7.43 9-12 Uhr Breda Rest. Modern, Markt 15-18 Uhr Den Bosch Hotel N.-Brabant, Markt 45; 19.7.43 9-12.00 Uhr Venlo Deutsches Haus, Egmondstraat 16; 15—18.00 Uhr Arnhem Café Royal; 20.7.43 9—12.00 Uhr Hengelo Café Modern, Spoorstr. 18; 15—18.00 Uhr Zwolle Hotel Gijtenbeek; 21.7.43 9—12.00 Uhr Assen Concerthuis a/d. Vaart; 15—18.00 Uhr Groningen, Concerthuis, Poelestraat; 22.7.43 9—12 Uhr Leeuwarden Huize Schaaf, Breedstraat; 23.7.43 9—14.00 Uhr Amsterdam, Dam 4; 24.7.43 9—13.00 Uhr Utrecht N.V. Huis, Oude Gracht 245; 25.7.43 9—14.00 Uhr Amersfoort, Pol. Durchgangslager, Leusderweg; 26.7.43 9—14.00 Uhr, Den Haag, Café Den Hout, Bezuidenhoutscheweg.

Bij onze vrijwilligers. Onze jongens bij het verzenden van het eten voor de kameraden. Foto S.S.P.K. Gösling-O.-H.

Woorden, als voor dezen tijd gesproken

„De herinnering aan het vaderland treedt waarschuwend en wijzend te midden van onze persoonlijkste aangelegenheden".
(Treitschke).

Ook u, jonge Nederlander, zult zich dikwijls afvragen: Is mijn plaats thans hier?

Besef, dat talrijke kameraden, dikwijls uit uw eigen omgeving, hebben ingezien, dat hun plaats was, in de gelederen van de soldaten van den Führer, in den strijd tegen het bolsjewisme en daarom voor het vaderland.

Peil dan uw geweten en besef wat u te doen staat. Aarzel niet langer, maar meldt u bij de Landwacht Nederland.

Dr. Göbbels over den zenuwoorlog

In Das Reich houdt minister dr. Göbbels zich bezig met den zenuwoorlog, die zich, zooals hij schrijft, naast den zoo juist in een nieuw stadium getreden gewapenden oorlog in verbitterden vorm afspeelt. Deze zenuwoorlog, aldus dr. Göbbels, verdient meer aandacht dan hem over het algemeen wordt geschonken. Want het is een wet van elken strijd tusschen enkelingen of volken, op politiek, militair of sportgebied, dat men tot de laatste minuut zijn adem moet behouden. Het ligt voor de hand, dat de laatste minuut de moeilijkste is.

Duitschland en zijn bondgenooten hebben nog altijd de grootste kansen. De vijand tracht wanhopig in te halen en spreekt reeds van het behalen van een psychologisch voordeel bij het ontstaan van een kritieke situatie. Wij mogen echter niet, aldus vervolgt de minister, vervallen in de fout, dat wij ons laten aansteken door de psychose van een langzaam komen, welke door den overwonnene om doorzichtige redenen verbreid wordt. Want dit doel heeft de vijandelijke propaganda, vooral ten aanzien van de gevechten op Sicilië. Zij blaast de werkelijke of vermeende successen van den vijand, welke vergeleken met onze beslissende successen slechts van den tweeden rang zijn, op in een omvang, die den lichtgeloovigen toeschouwer moet suggereeren, dat de vijand zich op den weg der overwinning bevindt. Hierbij kan hij slechts wijzen op de gepasseerde wintercrisis, Noord-Afrika en den luchtoorlog. Maar geen van deze factoren kan, wat beslissende beteekenis betreft, ook maar in de verste verte worden vergeleken bijvoorbeeld met de militaire overwinning op Frankrijk, nog afgezien van de uitbreiding der Duitsche wapen- en voedselbases in het Oosten en wat den luchtoorlog betreft, ook deze faze van den oorlog zal worden doorstaan. Hier geldt het woord, wie het laatst lacht, lacht het best.

De Anglo-Amerikanen ondernemen juist in het tegenwoordige ontwikkelingsstadium van den oorlog tegen de Spilmogendheden een nieuwe campagne, die ten doel heeft, leiding en volken van de Spil-mogendheden van de wijs te brengen ten aanzien van den zegevierenden stand van hun zaak. Voor lichtgeloovigen is dit plan geraffineerd kwaadaardig op touw gezet, doch op een kenner kan het geen indruk maken. Als Londen of Washington zich met tamelijk regelmatige tusschenpoozen nu eens tot de eene en dan weer tot de andere Spil-mogendheid richt met het verzoek, onvoorwaardelijk te capituleeren, dan is dat, alsof de aanvoerder van een verliezend elftal dien van den winnenden ploeg voorstelt, de partij bij een stand 9—2 op te geven, omdat de winnaar geen kans meer heeft.

De Duitsche weermacht heeft niets van haar oude kracht verloren. Stroomen van manschappen en wapenen hebben onze formaties aan alle fronten meer dan aangevuld, aldus vervolgt dr. Göbbels. Ons staat een operatieve reserve ter beschikking, die zelfs toereikend is voor een uitzonderlijk geval, dat buiten de normale verwachtingen ligt.

De vijand tracht door zijn berichtenpolitiek en zijn gepoch de Spilmogendheden uit haar gereserveerde houding naar buiten te lokken en tot ondoordachte tegenverklaringen te brengen. Dergelijke pogingen zullen geen enkel succes hebben. Ook ten aanzien van luchtoorlog en duikbootoorlog is gereserveerdheid in de berichtenpolitiek thans hoogste wet. Het van Duitsche zijde in acht genomen zwijgen moet hier echter eerder positief dan negatief worden uitgelegd. Voor ons, aldus besluit de minister, is de oorlog niet alleen een verbitterde strijd van wapenen, maar ook een even verbitterde strijd van geest, hart en zenuwen. Ook hier wordt om de beslissing geworsteld en menigmaal verschuift zelfs een aanzienlijk deel van het gewicht van den oorlog naar deze zijde. De zenuwoorlog begeleidt den gewapenden strijd als een schaduw. Hij maakt geen lawaai van kanonnen en gepantserde divisies, maar zijn geruischloosheid is een teeken van de stomme verbittering, waarmede ook op dit terrein wordt gevochten.

Gen.-majoor Keppel Hesselink overleden. Te Hilversum is op 66-jarigen leeftijd overleden de gep. generaal-majoor H. H. Keppel Hesselink.

BINNENLAND

TE HOOGE PRIJZEN VOOR SCHOENREPARATIE

Streng optreden te wachten

Er is in de laatste maanden in het schoenenreparatiebedrijf een euvel ontstaan, dat steeds verder om zich heen grijpt: het vragen van veel te hooge prijzen. Er zijn schoenmakers, die hun klanten verhalen opdisschen van z.g. „regeeringsleer", dat erbarmelijk slecht zou zijn. „Ja, u kunt natuurlijk wel goed leer krijgen, maar dat is clandestien en u begrijpt wel...." en de klant begrijpt: het gaat weer om zijn portemonnaie waar hij nog dieper in zal moeten tasten. En de klant is dom: inplaats van direct de politie of een andere instantie te waarschuwen, dat men hem tracht op te lichten, gelooft hij het fabeltje van den schoenreparateur en betaalt het vier- of vijfvoudige van den toegestanen prijs. Niet iedere schoenmaker maakt zich aan deze praktijken schuldig, maar het aantal, dat woekerprijzen vraagt, groeit met den dag. En de kleine man, die zulke prijzen onmogelijk kan betalen, wordt de dupe, want de schoenmaker vertelt hem, dat hij geen leer heeft, d.w.z. hij heeft het wel (zij het natuurlijk slechts in beperkte mate en geenszins in overeenstemming met de sterk gestegen behoefte aan reparaties), maar wenscht het uitsluitend tegen „zwarte" prijzen te geven.

Er is geen slecht „regeeringsleer" en goed „clandestien" leder. Verhoudingsgewijze is er trouwens vrijwel geen „clandestien" leder, terwijl de controle op dat punt zeer scherp is. Misschien is het nog niet algemeen bekend, dat iedere schoenreparateur verplicht is, in zijn zaak, op een voor het publiek duidelijk zichtbare plaats, een prijslijst van reparatiewerk op te hangen. Men lette hierop en betale geen cent meer, dan daarop staat aangegeven. De bevoegde ambtelijke instanties gaan nu trouwens in verscherpte mate controle uitoefenen op de reparatieprijzen. De straffen zijn niet mis: niet alleen kunnen alle schoenen in beslag worden genomen en kan den reparateur een hooge boete worden opgelegd, maar in ernstige gevallen zal zijn zaak zelfs worden gesloten. Ook de klant, die te veel betaalt zal zijn overtreding met een boete moeten bekoopen. En laat men niet trachten, de te hooge prijzen door „geschenken" in natura te vervangen, want dit foefje zal den schoenreparateur noch den klant van een proces-verbaal kunnen redden.

ERNSTIGE WAARSCHUWING VOOR GROENTEHANDELAREN

Boete van f 10.000 en sluiting van bedrijf voor 5 jaar

Als laatste waarschuwing aan het adres van hen, die meenen ongestraft voort te kunnen gaan met het afpersen van te hooge groentenprijzen, heeft de inspecteur van de prijsbeheersching te Amsterdam eenige dagen geleden een vonnis geveld, dat wellicht in de betrokken kringen de noodige aandacht zal trekken.

T. A. Pouw, Meidoornweg 63, grossier in groenten en fruit te Badhoevedorp, werd namelijk wegens schromelijke prijsopdrijving veroordeeld tot sluiting van zijn bedrijf voor een periode van vijf jaren, ingaande 16 Juli, plus een boete van f 10000. Tevens mag hij gedurende deze periode niet werkzaam zijn in den groente- en fruithandel, noch in den handel in andere voedingsproducten. Deze grossier maakte er een gewoonte van, zijn afnemers te dwingen regelmatig te hooge prijzen te betalen. Zoo had hij o.a. van half April tot en met 12 Juni j.l. tien cent per kg. groente of fruit te veel berekend, wat hem een aardige extra duit in het laatje bracht. Toen een van zijn afnemers het waagde te protesteeren en het teveel gevraagde bedrag aftrok, verscheurde Pouw doodleuk de rekening en deelde laconiek mede, dat hij niet meer op leveringen van zijn kant behoefde te rekenen.

Contactcommissie Volksuniversiteiten

In het gebouw van het Departement van Opvoeding, Wetenschap en Kultuurbescherming heeft de installatie plaats gehad van een contactcommissie voor de volksuniversiteiten, welke onder voorzitterschap staat van prof. L. van Vuuren te Utrecht. De Secretaris-Generaal, prof. J. van Dam hield een installatierede, waarin hij als taak dezer commissie noemde het onderhouden en verstevigen van het contact zoowel tusschen de volksuniversiteiten onderling als tusschen die instellingen en het Departement. De commissie zal mede tot taak hebben te onderzoeken of het noodig is, het karakter der volksuniversiteiten nader te bepalen en of er behoefte aan is, deze instellingen een meer omschreven taak toe te kennen in het geheel onzer volksontwikkeling en volksopvoeding. In zijn rede haalde prof. Van Dam een tweetal punten wat meer naar voren n.l. den strijd om de doelstelling en het streven naar een nauwere samenwerking tusschen alle instellingen, welke zich inlaten met de volksopvoeding en volksontwikkeling. Prof. Van Vuuren heeft deze rede beantwoord.

Projectiel door onvoorzichtigheid ontploft. De 16-jarige C. H. en de 12-jarige J. v. d. H., resp. wonende in de J. S. de Rijkstraat en op de Van Hoornekade te Utrecht, vonden Donderdag in de Marnixlaan een projectiel. Met een zakmes peuterden zij net zoolang, tot het projectiel ontplofte. Beide jongens werden zwaar gewond, o.m. werden hun eenige vingers afgerukt. Na vooroploop te zijn verbonden, werden zij naar het stads- en academisch ziekenhuis gebracht. Hun toestand is ernstig.

„DE ZEEVAART ALS LEVENSBEROEP"

Seinersloopbaan (4 sig.).
De loopbaan wordt aangevuld uit vrijwilligers. Welke taak hebben de soldaten van deze loopbaan? Seindienst met vlaggen armseinen en lichtseinen aan boord en bij marineseinposten aan land, berichtendienst met telefoon en seinlampen. Welke eischen worden den candidaten gesteld? Volledige gezichtsscherpte aan beide oogen, volledig kleuronderscheidingsvermogen, geen last van duizeligheid, goed gehoor, vermogen tot snel opmerken leesbaar en zoo vlot mogelijk handschrift, goede kennis van de spelling. Welke dienstgraden kent deze loopbaan? Matroos, Signalgefreiter, -obergefreiter -hauptgefreiter Signalmaat, Obersignalmaat, Signalmeister, Stabssignalmeister, Obersignalmeister, Stabsobersignalmeister.

Radiotelegrafistenloopbaan (4 fk)
Deze loopbaan wordt aangevuld uit vrijwilligers. Welke taak hebben de soldaten van deze loopbaan? Radiotelegrafiedienst aan boord en bij de marineradiostations aan land. Bediening en onderhoud van de radioinstallaties, de radiopeil- en onderwatertelegrafie-installaties. Welke eischen worden den candidaten gesteld? Goed gehoor, sterke zenuwen, technisch begrip, snel opmerken en zoo vlot mogelijk handschrift zonder fouten. Voor een deel van de soldaten dezer loopbaan is technische opleiding als electrotechnicus, instrumentmaker, werktuigkundige, bankwerker of een dergelijk beroep vereischt. Welke dienstgraden kent deze loopbaan? Matroos, Funkgefreiter, -obergefreiter, -hauptgefreiter, Funkmaat, Oberfunkmaat, Funkmeister, Stabsfunkmeister, Oberfunkmeister, Stabsoberfunkmeister. Verdere mededeelingen volgen. Alle Ortskommandanturen verstrekken inlichtingen en aanwijzingen. — Uitknippen en bewaren.

Distributienieuws

Bon 619 1 kilo aardappelen extra

In de week van 18 Juli tot en met 24 Juli wordt wederom een extra rantsoen aardappelen van 1 kg. beschikbaar gesteld en wel op bon algemeen 619 van de bonkaart voor voedingsmiddelen.

Extra gedroogde pruimen voor kinderen jonger dan vier jaar

Kinderen van 0 tot en met drie jaar, woonachtig in stadgebied, komen in aanmerking voor 100 gram gedroogde pruimen. Hiertoe dient men de bonnen reserve 4-41 met rooden opdruk bij den detaillist in te leveren, in de week van 19 tot en met 24 Juli a.s. desgewenscht tegen ontvangstbewijs. De aflevering der pruimen zal vervolgens zoo spoedig mogelijk plaats hebben. Men moet zich hieromtrent met zijn leverancier in verbinding stellen, aangezien de pruimen uiteraard niet overal terzelfdertijd bij den kleinhandel aanwezig kunnen zijn.

Maatregelen tegen ongewenschte toestanden op kampeergebied

In het huidige kampeer- en trekkerswezen bestaan toestanden, die uit een oogpunt van openbare orde en zedelijkheid ongewenscht zijn. Het verblijf in zoogenaamde kampeerboerderijen, wilde jeugdherbergen en kamphuizen, waar, vaak zonder eenige controle, op dikwijls uiterst primitieve wijze logies wordt verstrekt, geeft herhaaldelijk aanleiding tot gegronde klachten over rumoer, wanordelijkheden of onzedelijkheid. Een landelijke reglementeering terzake is thans in voorbereiding. In afwachting dier regeling heeft de Secretaris-Generaal van het dept. van Justitie alle burgemeesters verzocht in hun gemeente het verschaffen van dag- en nachtverblijf aan kampeerders en trekkers, anders dan in de daartoe met toestemming van den burgemeester onder auspiciën en verantwoordelijkheid van den A.N.W.B. of de Nederlandsche Jeugdherbergcentrale (N.J.H.C.) opengestelde inrichtingen, te verbieden. Aan de toestemming van den burgemeester wordt als voorwaarde verbonden, dat in de genoemde inrichtingen slechts worden toegelaten, onderscheidenlijk de houders van kampeerkaarten of -bewijzen van den A.N.W.B. en de leden van de N.J.H.C. Voorts heeft de Secretaris-Generaal, teneinde de nauwgezette naleving van deze bepalingen te verzekeren, een verscherpt politietoezicht gelast.

„Bruto voor netto" gaat niet meer op!

Het moge vóór den oorlog in den handel, in enkele branches, gebruik zijn geweest „bruto voor netto" te leveren, het is duidelijk, dat een dergelijke handelwijze thans niet geduld kan worden. „Bruto voor netto" leveren wil namelijk zeggen het gewicht van de verpakking tellen bij het gewicht van de te leveren waar. Derhalve: hoe meer verpakking, des te minder waar. Vooral op het terrein van de voedselvoorziening zou, nu distributie en rantsoeneering het levensmiddelenverbruik aan strakke grenzen hebben gebonden, handelen volgens de usance, „bruto voor netto" meer dan uitsluitend financiëele benadeeling van den consument beteekenen. De verbruiker moet precies aan goederen krijgen, waarop zijn bonnen recht geven en daarom is het goed, dat de Centrale Contrôle Dienst er op toeziet, dat „bruto voor netto" niet meer wordt toegepast. Een recent geval in de practijk van den C.C.D., waarbij een fabrikant van verpakt zelfrijzend bakmeel meende volgens de oude usance te kunnen handelen, is aanleiding om er op te wijzen, dat „bruto voor netto" niet meer opgaat.

Vlasplukkers in den Haarlemmermeerpolder aan den arbeid. Foto C. N. F.-Stevens.

Wie de schuld draagt

Welke ongekende perspectieven openden zich voor de menschheid toen in het begin van deze eeuw, — namen als die van de gebr. Wright en Blériot komen in de herinnering —, de eeuwenoude droom van den vliegenden mensch in vervulling ging. Een nieuwe wereld was voor de menschen toegankelijk geworden. Het vliegtuig zou de afstanden tusschen landen en werelddeelen overbruggen, de volkeren dichter bij elkaar brengen, den vrede en de welvaart dienen....

Helaas is het vliegtuig tot een vreeselijk oorlogswapen geworden, dat dood en verderf brengt over vrouwen en kinderen en ouden van dagen, dat prachtige cultuurmonumenten in puinhoopen doet veranderen. Reeds jaren geleden hebben verantwoordelijk voelende staatslieden ingezien, dat door dezen vorm van oorlogvoering ontzettend veel leed over de menschheid kon worden gebracht en probeerden ze om tot internationale afspraken inzake een verbod van dit wapen en met name van het bombardeeren van de burgerlijke bevolking te komen. Op de ontwapeningsconferentie te Genève in 1932 hebben alle landen zich bereid verklaard om hieraan mede te werken, met uitzondering van.... Engeland, dat een afwijzende houding aannam. Zooals men zich zal herinneren, is onlangs door het Duitsche departement van buitenlandsche zaken een Witboek gepubliceerd, waaruit duidelijk blijkt, dat Engeland de volle verantwoordelijkheid draagt voor de verschrikkingen van den luchtoorlog tegen de burgerbevolking. Een gebruikelijke methode in oorlogstijd is om alles wat de tegenpartij beweert, direct al als onjuist en leugenachtig voor te stellen. Doch in dit geval zal dat voor Engeland niet zoo gemakkelijk gaan, want het overtuigende bewijs van de schuld der Engelschen wordt door de feiten zelf geleverd. Zoo kan men in het Engelsche tijdschrift „Economist" van 3 Juni 1933 het volgende lezen:

„Tot ons leedwezen moeten wij constateeren, dat de Britsche regeering in de belangrijke kwestie van de ontwapening in de lucht een houding heeft aangenomen, die bepaald absurd obstructief genoemd moet worden. Duitschland heeft zich in beginsel bereid verklaard zijn beroeps-Rijksweer geleidelijk door een korten tijd dienenden troep te vervangen. Frankrijk is reeds bijna zoover overreed om zijn landstrijdkrachten aanzienlijk te verminderen. De Amerikaansche delegatie heeft ingestemd met een afzien van „neutrale rechten" en van de vrijheid der zeeën.

De Britsche regeering daarentegen blijft eigenzinnig op het recht staan den bommenoorlog te mogen gebruiken, en met deze houding staat Brittannië practisch alleen.

Wanneer de Britsche regeering de hoop koestert een beslissenden invloed ten goede te kunnen hebben op de inspanningen om de ontwapeningsconferentie nog te redden, dan moet zij zich met betrekking tot de luchtbombardementen eerst eens voor de oogen van de geheele wereld rehabiliteeren, door haar moreel afschuwwekkende eischen zonder voorbehoud en zonder beperking te laten varen."

Tot zoover de „Economist", welke door het bovenstaande bevestigt, dat Engeland, daarmede geheel alleen staande, van het tegengaan van den bommenoorlog niets wilde weten. Overduidelijk bleek dit ook uit een verklaring van den toenmaligen Britschen minister Baldwin, die op 10 November 1932 in het Lagerhuis de volgende cynische woorden sprak: „De eenige verdediging is de aanval, dat wil in dit verband zeggen, men moet méér vrouwen en kinderen dooden dan de vijand, als men zichzelf wil beschermen."

Daarentegen had Duitschland op de ontwapeningsconferentie in 1932 voorstellen inzake een verbod van alle soorten luchtstrijdkrachten gedaan, voor hetwelk ook de andere deelnemende staten, met uitzondering van Engeland, zich uitspraken. Ook latere Duitsche voorstellen, zooals dat van den Führer in Mei 1933, waarbij hij zich nogmaals tot totale ontwapening bereid verklaarde, en het Duitsche memorandum van 31 Maart 1935 inzake een verbod van het bombardeeren van open plaatsen, vonden te Londen geen weerklank, evenmin als de nota, welke de Nederlandsche regeering in 1938 aan Parijs en Londen had gericht en welke het voorstel bevatte om het door de Duitsche regeering geuite denkbeeld inzake het verbod van den bommenoorlog weer op te nemen.

Het is van beteekenis, dat een en ander nog eens uitdrukkelijk vastgesteld wordt. Hier heeft men niet met uiteraard subjectieve oorlogspropaganda te doen, doch met de historische feiten. Engeland, dat het wapen der hongerblokkade hanteerde, dat het eerste mijnenveld in open zee legde, dat de vrouwen en kinderen der Transvaalsche Boeren in concentratiekampen liet omkomen, datzelfde Engeland wenschte destijds geen afstand te doen van het vreeselijke wapen der bombardementen der burgerbevolking, evenmin als het in dien tijd, toen Duitschland nog slechts een klein Rijksweerlegertje had, tot een totale ontw

NEDERL. KRIJGSGEVANGENEN

Het informatie-bureau van het Nederlandsche Roode Kruis, Korte Voorhout 14 te 's-Gravenhage ontving uit Japan opgaven van Nederlandsche krijgsgevangenen.

Wegens het ontbreken van adressen, kon omtrent de ondervolgende personen nog geen bericht aan de familie worden gezonden:

Hakodate-kamp: gc dejong 51798 hendrik vanderven 108903 ef wiggers 31796 zc vandervliet 94910 william willems 140013 jg anthonijs 40319 jw devisser 184323 ea keasberry 80102 mgj galestien 137514 jan koster 76412 ernst ruys 208708 franx anthonijsz 130091 rh remeeus 16414 hany altman 84511 august decalonne 42113 antoine calon e 40511 jan vos 18922.

Java-kamp: acz anthonio 83316 fw anthony 101503 if anthony 137023 dirk appel 58919 je appel 97041 gnm appelman 97565 hfk vanarcken 194008 jcw vanarcken 149010 ew ardaseer 16021 louis ardaseer 96620 eddie arends 173418 ejw arends 6709 jw arends 35401 jd arendsendewolff 58406 arend arensen 231400 ge armstorff 242902 je armstorff 38099 ad arnken 138819 av arnold 180518 br arnold 151723 mh arnold 16321 fgc arnout 37413 en arends 16521 aaw arroo 105523 pieter artz 55612 jg vanasdonck 96448 vj asmus 73923 jc assa 50220 cf vanassendelftdeconingh 195301 ra vanattenhoven 16721 er attinger 65407 pe attinger 49106 cg aue 102513 lh aufderspringe 15815 d louis augenstein 5310 wj augustijn 64923 armand authier 109022 gj ave 1822 ws ave 168623 infkapitein mildet cheribon pr vanalderwereltvanrosenburgh reskapitein ahk bandoeng me akkersdijk kapitein waarnemer luchtvaart wh andreau infanterie eerste luitenant ahk pj ausems eerste luitenant dept van oorlog cornelis vanandel motordienst jan akkerman ahk jpa vanderakker gezondheid evacuatie hospitaal mn arens gerardus vanderaa 99623 ferdinand vanaagten 109708 gw vanaalst 21022 leon aarinksenvanmenxel 45901 george aarts 186622 louis aarts 4710 adolf aartsma 2141 rma erik abbink 12217 he abbink 97611 laurens abbink 37619 theodoor abbink 47220 wj abbink 3002 ach vandenabeelen 50396 jaa vandenabeelen 107722 toontje abel 97720 am abeleven 54517 jw abell 71095 al abels 56305 ee abels 180923 eqc abels 35301 fernand abels 171623 kw abels 92707 rudi abels 151423 re abels 97300 wia abels 93824 wa vanabkoude 11299 rlt dabo 162619 def abrahamidemelverda 22901 arthur abrahams 47620 lem abrahams 37707 cij abrahamsz 21222 gj absen 55218 alex abuys 58114 bd vanachterberg 95115 bernard acket 168417 nl adam 178111 gerard adams 170822 gj adamse 159405 adrianus adeboi 52802 bf adeboi 14416 cfa adeboi 28214 rpl adeboi 161721 albert adelvanneck 155615 care deadelharttoorop 4595 gp deadelharttoorop 52207 roland deadelharttoorop 150823 jw adena 38906 willem adena 58209 johan adler 149612 aw admiral 8719 cj admiral 7194 simon admiral 107803 wj admiral 131821 theo adriaanse 49110 johan vanadrichem 4306 ric aernout 159311 mm aerts 195914 el vanaffelenavansaemsfoort 121208 herman vanaffelenavansaemsfoort 3405 jfo vanaffelenavansaemsfoort 107922 ahb agerbeek 6612 hc agerbeek 231403 johan es agterberg 67516 jjj agtmaal 167605 max ahn 214305 cfa ahrens 96314 jacobus aijkens 200404 lre vanaken 123913 jelc vanakkeren 2210 aj akkerman 100304 jh akkerman 233000 coenraad akkermans 38101 ha albers 183711 pb albers 35504 jp alberti 1211 fe albinus 127415 hl albinus 13914 me albinus 49410 re albinus 5806 lc albouts 21322 hj albrecht 200595 curtius albricht 43797 henry alexander 5010 henry alexander 69604 ho alexander 181023 klh alexander 121723 la alexander 29204 cll alexander 10902 jan algra 167320 pjt aloes 179123 frederik alons 21422 cj vanalphen 58409 kf alstede 21522 albert alt 38397 bw alt 91802 karol alt 192495 ea vanaltenburg 89104 anton altheer 64823 fh altheer 49610 rudolph altheer 146218 ej vanalphendeveer 119612 gerardus althuisius 1907.

Familieleden enz. gelieven zich onder opgave van zoo volledig mogelijke gegevens der betreffende personen, zooals rang, onderdeel of wapen, geboortedatum en laatst bekende standplaats in Indië enz. tot bovengenoemd informatiebureau te wenden.

„DE GOEDE VELDHEER MAAKT DEN GOEDEN SOLDAAT".....

Een oud spreekwoord, maar vol beteekenis in deze dagen. Voor den jongen Nederlander, die er een eer in stelt een goed soldaat te zijn, bestaat de mogelijkheid daartoe te worden gevormd in het keurkorps van de beste legers, die er maar zijn.

Tezamen met de Noorsche, Deensche en Vlaamsche vrijwilligers wil hij gevormd worden tot een goed soldaat van den Führer, den besten veldheer van dezen oorlog.

En als goed soldaat wil hij het zijne bijdragen om Europa te verlossen, voor goed te bevrijden van de bolsjewistische horden uit het Oosten.

Hij meldt zich daarom bij de Waffen-SS of bij het Vrijwilligers-Legioen.

Blijft gij dan niet achter jonge Nederlanders, maar volgt dit voorbeeld.

Hoogere boeten bij de Spoorwegen

De treinconducteurs worden den laatsten tijd dermate overbelast met administratief werk, dat de spoorwegen zich genoodzaakt hebben gezien, de bestaande bepalingen te verscherpen.

Het kwartje verhooging in de 3e en de twee kwartjes in de 1e en 2e klasse zullen nu ook moeten worden betaald, wanneer den conducteur kennis wordt gegeven, dat men in een hoogere klasse wil plaatsnemen, verder wil reizen dan de geldigheid van het plaatsbewijs toelaat, dan wel, dat men een omwegkaartje wenscht.

En dan is er nog een euvel, dat de spoorwegen veel hoofdbrekens en een massa onnoodig werk bezorgt, n.l. het groote aantal menschen dat zich dagelijks zonder perronkaartje of een andere geldige kaart op de stations bevindt. Ook in dit opzicht dwingt het groeiend aantal overtreders tot strengere maatregelen. Van hen zal in het vervolg een bedrag van f 4 moeten worden gevorderd.

AMSTERDAM, 17 Juli. Granen. Gedurende de afgeloopen week was de handel bijzonder stil. Met groote belangstelling ziet men uit naar de resultaten van den oogst, in de verwachting dat straks meer levendigheid in den handel zal komen. In inlandsche bakrogge werd zeer weinig gedaan. De binnenkomende bestelbonnen zijn schaarsch. In voergerst kwamen slechts enkele transacties tot stand. Ook voerhaver had een kalme markt, zonder zaken van eenige beteekenis. In voerpeulvruchten ging weer het een en ander om. Door de A.V.A. werden gedurende 5 t/m. 10 Juli toegewezen 194.418 kg voerhaver en 375.950 kg. voergerst, terwijl in hetzelfde tijdvak werden verkocht 433.274 kg. voerpeulvruchten. Gedroogde Zuidvruchten. Ook deze week gaf geen enkel artikel aanleiding tot vermelding van bijzonder nieuws. Verfwaren. De toestand ten aanzien van hars en terpentijn bleef onveranderd. De afleveringsvergunningen staan in nauw verband met de beschikbare voorraden.

FINANCIEEL OVERZICHT

Op en om de beurs is de aandacht ook deze week door **de nieuwe Staatsleening** in beslag genomen. Het prospectus is thans verschenen, waaruit blijkt, dat de voorwaarden van inschrijving, zoomede de verplichting daartoe, nagenoeg niet van die der vorige leening afwijken. Van het totale bedrag ad f 1 milliard wordt f 300 millioen door de Rijksfondsen genomen, zoodat f 700 millioen voor institutioneele beleggers, naamlooze vennootschappen etc. en particuliere beleggers resteert. De institutioneele beleggers zijn ditmaal hooger aangeslagen, n.l. voor 10 % in plaats van 8 % van hun vermogen. Het vorig jaar werd dit vermogen door de fa. Labouchere & Co. op f 3 milliard aangenomen, ditmaal zal het ongetwijfeld grooter zijn, zoodat uit dezen hoofde een inschrijving van f 350 millioen mag worden verwacht en de resteerende inschrijvers voor eenzelfde bedrag zullen moeten zorgen. Dat dit zal worden opgebracht behoeft niet te worden betwijfeld, aangezien de vermogensaanslag voor 1943 als maatstaf geldt en de geldvermogens zoowel van de „lichamen" als van de natuurlijke personen sinds het vorig jaar veelal gestegen zijn. Ook nu weer vangt de inschrijvingsplicht voor particulieren aan bij een vermogen van f 20.000, waarbij met den kinderaftrek niet mag worden gerekend. Het feit, dat een gedwongen leening met een rentevoet van 2 % en de mogelijkheid van inkoop beneden pari op den achtergrond staat, zal zeer zeker er toe bijdragen, dat de nieuwe Staatsleening wordt volteekend.

De obligatiemarkt heeft de door de aankondiging der nieuwe leening veroorzaakte deining reeds weer achter den rug. We gaven in het vorig overzicht een beeld van de koersdaling der oude schuld, welke deze week tot staan kwam. De oude 3½ % leeningen 1941 en 1942 handhaven zich op 99¼ %, dank zij den steun, dien ze blijkbaar van officiëele zijde ontvangen. Opmerkelijk is, dat voor de 2½ % N.W.S. die de vorige week tot 79⅞ daalden zooveel vraag is ontstaan, dat de koers zich tot 81¾ % kon herstellen. Het is duidelijk, dat de overheid behalve zooveel andere terreinen, ook de geld- en fondsenmarkt beheerscht en er voor zorgt, dat een verdere daling van Staatsfondsen wordt voorkomen. Na elke emissie van Staatsobligaties ziet men een geleidelijk koersherstel intreden, hetgeen er blijkbaar thans reeds toe geleid heeft, dat de 't meest door de koersdaling getroffen leening (de 2½ % N.W.S.) thans nieuwe vraag ontmoet.

De markt voor „kort geld" is uiteraard belangrijk ingekrompen, omdat de Agent thans geen schatkistpapier meer verkoopt in afwachting van de opbrengst der nieuwe leening en aan den anderen kant ook de vraag is afgenomen, wijl de gelden voor de inschrijving op de Staatsleening beschikbaar moeten blijven. — Waar de vlottende schuld van het Rijk ca. f 3 milliard beloopt, beteekent de uitgifte der nieuwe leening slechts een gedeeltelijke consolideering. Bij de uitgifte der vorige Staatsleening van f 1 milliard daalde de vlottende schuld van ruim f 3500 millioen tot ca. f 2600 millioen, waarna gedurende het eerste halfjaar 1943 weer een stijging tot ca. f 3300 millioen plaats vond. Ook het nieuwe milliard zal dus aan het einde des jaars weer grootendeels verteerd zijn.

Terwijl de landen van Europa hun schuld dagelijks grooter maken, zijn de **Zuid-Amerikaansche Staten** druk doende hun schulden af te lossen. Ditmaal zijn er weer berichten over **Brazilië** en **Peru**, twee staten die voor den oorlog bij Europa dik in het krijt stonden. Door de aanzienlijke stijging van den export is de deviezenpositie van genoemde Staten dermate verbeterd, dat zij binnenlandsche schuld, tegen lagere rente kunnen converteeren en de buitenlandsche kunnen aflossen of opnieuw regelen. Brazilië heeft een schuldregeling, welke Maart 1944 afloopt, in verband waarmede Engeland, die de voornaamste schuldeischer is, ongetwijfeld op gunstiger voorwaarden zal aandringen. Peru schijnt zijn buitenlandsche schuld geheel te willen delgen. —

De Aandeelenmarkt heeft weer een zeer onbeduidend verloop gehad. De stemming is nog altijd vrij gunstig, ondanks het feit, dat de gepubliceerde jaarverslagen der **Nederlandsche Industriëele ondernemingen** meerendeels slechte uitkomsten laten zien. Een dividend van 6 %, zooals **de Nederl. vlasindustrie** over 1942 uitkeert, is allengs een zeldzaamheid geworden.

FINANCIËN EN ECONOMIE

De nieuwe 3½ pct. Staatsleening

Van bevoegde zijde wordt verzocht er op te willen wijzen, dat in de aflossingsvoorwaarden der nieuwe 3½ pct. Staatsleening 1943 in vergelijking met de 3½ pct. Staatsleening 1942 geen enkele wijziging heeft plaats gevonden.

S.T.A.R. Donderdag is in Riche alhier de jaarlijksche vergadering van aandeelhouders gehouden van de Groningsch Drentsche Spoorweg-Maatschappij (Stadskanaal—Ter-Apel—Rijksgrens) onder voorzitterschap van den heer E. H. Ebels, die hulde bracht aan de nagedachtenis van jhr. mr. D. R. de Marees van Swinderen, die als lid van den Raad van Commissarissen zeer veel voor de Maatschappij heeft gedaan. Aan hem is de Maatschappij grooten dank verschuldigd en hij droeg de streek, die door de lijn wordt doorsneden een warm hart toe.

Het jaarverslag en de balans en de winst- en verliesrekening zijn goedgekeurd. Het batig saldo ad f 6267 is op de balans gereserveerd.

In de vacature, ontstaan in den Raad van Commissarissen door het overlijden van jhr. mr. D. R. de Marees van Swinderen werd benoemd de heer J. Brouwer Bzn. te Musselkanaal. Van het provinciaal bestuur van Drenthe was bericht ingekomen, dat de heer J. Hadders te Valthermond wederom als vertegenwoordiger dezer provincie was aangewezen in den Raad van Commissarissen. Een zelfde bericht was ontvangen van het provinciaal bestuur van Groningen ten aanzien van den heer E. H. Ebels.

De voorzitter deelde nog mede, dat de overeenkomst met het rijk over het voortbestaan der lijn weder was verlengd tot Mei 1944 met één optiejaar, zoodat het voortbestaan tot Mei 1945 is verzekerd.

Koninklijke Nederl. Petroleum Mij. De te Willemstad gedomicilieerde directie van de Koninklijke Nederlandsche Petroleum Maatschappij heeft een verslag uitgebracht over de resultaten over 1942 van de onder haar leiding staande bedrijven. Deze directie meldt over het afgeloopen boekjaar een netto-winst van 24 millioen gulden tegen 23.41 millioen gulden in het voorafgaande boekjaar. Deze winst zal wederom geheel worden aangewend voor afschrijvingen op verloren gegane investeeringen. De hiervoor gevormde reserve stijgt hierdoor van 47.98 millioen gulden tot 72 millioen gulden.

VOOR DE VROUW

Kokkels, een eiwitrijk levensmiddel

Het voorlichtingsbureau van den Voedingsraad schrijft:

De kleine blauwgrijze schelpdiertjes met oranje aanhangsels, die nogal eens voor de ramen van de vischwinkels liggen uitgestald, genaamd kokkels of kokhanen, zijn een eiwitrijk voedsel. Daar we op het oogenblik de eiwitrijke levensmiddelen, die we gewoon waren te gebruiken, zooals vleesch, visch, kaas, melk, peulvruchten, slechts zeer beperkt of niet krijgen, moeten we een gelegenheid om bonlooze aanvulling daarvan te krijgen, niet voorbij laten gaan.

Welnu, zoo'n aanvulling zijn de kokkels. Men kan ze eenige minuten bakken met een gesnipperd zomeruitje, met een dikke saus geven of door aardappelkoekjes mengen.

Een goed recept (voor 4 personen) is ook het volgende:

Kokkelsneetjes. 8 dunne sneetjes brood, 100 gr. kokkels, 2 dl. water, een bouillon- of jusblokje, 3 lepels bloem, een klontje boter.

De sneetjes brood aan weerszijden dun met boter besmeren en in de koekepan even roosteren met het deksel op de pan. De kokkels wasschen, zeer goed laten uitlekken en fijn snijden. De sneetjes brood in de koekepan laten liggen en met de kokkels bedekken. Het water aan de kook brengen en het bouillon- of jusblokje erin oplossen. Het vocht binden met de met wat water aangemengde bloem. Dit sausje over de sneetjes gieten. De sneetjes op een warme schaal opdienen en er zoo mogelijk wat fijn gehakte peterselie overstrooien.

Tuinkruiden bij den maaltijd

Het Voorlichtingsbureau van den Voedingsraad schrijft: Velen hebben dit jaar vol enthousiasme kruiden gezaaid. Behoudt dit enthousiasme nu ook, nu ze zoo langzamerhand gebruikt kunnen worden, doch.... gebruikt ze met verstand. Van **Kervel** is b.v. een heerlijke soep te maken. Bouillon van soepbeentjes of van water met bouillonblokjes binden we daarvoor met bloem en vlak voor het eten voegen wij er de blaadjes kervel aan toe. Deze mogen niet fijngehakt of verhit worden, want dan verliezen zij hun geur. Aan tomaten-, krop- of komkommersla kunnen nu eens wat fijngesneden **dilleblaadjes**, dan weer wat **dragon** en soms een weinig geraspte **mierikswortel** worden toegevoegd. Een groot aantal variaties in geur en smaak zijn met tuinkruiden en slaatjes te geven. Met de blaadjes van de **Lavasplant**, die niet ten onrechte maggiplant wordt geheeten, geven we aan soep, saus en namaakjus een zeer smakelijke aroma. De Lavasblaadjes geuren zeer sterk: men gebruike ze dus met mate en voege slechts enkele blaadjes aan een gerecht toe. Ook **Thym** heeft een sterk aroma, 3 à 4 blaadjes zijn voldoende voor een halve liter saus of soep, ook erwten- en boonensoep. Beschikt men over geen van de genoemde kruiden, gebruikt dan **peterselie**, maar doet het zooals het behoort. Door koken verliest peterselie zijn geur, door in gehakten toestand een tijd aan de lucht te zijn blootgesteld, verliest het een deel van zijn voedingswaarde. Hakt peterselie dus op het laatste moment fijn en voegt het aan de gaar gekookte gerechten toe.

VOOR DEN VOLKSTUINDER

Andijvie. Andijvie is één der smakelijkste en gewaardeerdste najaarsgroenten. Gedurende de geheele maand Juli en in de eerste helft van Augustus kan deze bladgroente nog worden geplant. Daardoor is ze zeer geschikt om in deze maanden nog als nateelt van andere gewassen in toepassing te worden gebracht. Ze wordt dan in het najaar geoogst. Andijvie moet snel groeien. Ze verlangt daarom een voedzamen of goed bemesten, vochthoudenden grond. In arme of zeer droge gronden komt er van deze groente weinig of niets terecht. Men houde daarmede wel rekening.

Alvorens men gaat planten, is het noodzakelijk, dat de grond goed wordt losgemaakt. Als bemesting kan daarbij naar verkiezing gebruik worden gemaakt van kalkammonsalpeter, van volledige korrelmest of dunne koemest. Per M2. zijn 15 gram kalkammonsalpeter of volledige korrelmest voor dergelijke zomerbemesting van andijvie wel voldoende.

Desgewenscht kan men deze mest, wanneer de planten flink aan den groei zijn, ook zeer goed in water opgelost toedienen.

Volgens de gewoonte worden de bladeren van de andijvieplanten vóór het uitplanten ongeveer een derde het uitplanten ongeveer ¼ van hun lengte ingekort. De uitplanting geschiedt op een onderlingen afstand van ongeveer 30 cm. op de rij en tusschen de rijen, aldus gaan er ongeveer 110 andijvieplanten op 10 M2. Ingeval de grond te droog is, moet deze te voren goed nat worden gemaakt.

Bij droog weer wordt ook na het planten naar behoefte nog wat gegoten.

Om de aarde tusschen de rijen andijvie goed los te houden en de onkruiden te bestrijden verzuime men niet om nu en dan nog eens te schoffelen.

STAD EN PROVINCIE

Jeugdvacantiekampen N.A.F.

De Prov. Persdienst van het N.A.F. schrijft: „Een gezonde jeugd werkt voor Nederland", aldus luidt één der slagzinnen waarmee het Nederlandsche Arbeidsfront zich den laatsten tijd tot de Nederlandsche werkers wendt. Dat het Arbeidsfront het niet bij woorden laat, maar zich ook metterdaad inspant om de gezondheid van de werkende jeugd zooveel mogelijk te bevorderen, blijkt uit het feit, dat dezen zomer verschillende vacantieoorden ter beschikking zijn gesteld van de jonge werkers. In deze prachtig gelegen tehuizen te Boekelo, Loosdrecht, Hilversum, Ede, Bennekom, Bornebroek kunnen jongens van 14 tot 18 jaar en meisjes van 14 tot 21 jaar op kosten van het bedrijf, waar zij werken, een heerlijke vacantieweek doorbrengen, waarvan zij verkwikt terugkomen om dan opnieuw hun werkkracht aan het bedrijf te geven.

Deze vacantie komt zoowel den jeugdigen werker, die tot dusver in vele gevallen zijn verlof op onfuiste wijze doorbracht als het bedrijf, waarin hij werkt, ten goede.

Zoo kunnen ook deze uitzendingen medewerken tot den groei van de bedrijfsgemeenschap, welke inhoudt, dat de werkers zich volledig wijden aan het belang van het bedrijf, terwijl dit op zijn beurt alles doet voor de werkers.

De jeugdvacantiekampen zijn thans in vollen gang.

Doodelijk ongeval

Toen gistermorgen dr. J. H. H. J. Lubberman, arts te Ter-Apel, zich per motor naar Emmen begaf waar hij op het Arbeidsbureau de arbeiders voor Duitschland keurde, geraakte hij op de Tramwijk nabij Weerdinge vermoedelijk door slippen bij het passeeren van een brug, de macht over het stuur kwijt. Toevallig naderde juist de tram uit Emmen, waar dr. Lubberman tegenop reed en ernstig gewond op straat werd geslingerd. In een naburige woning binnengedragen, overleed dr. Lubberman, welke reeds vele jaren in Ter-Apel praktizeerde, spoedig.

Wat in Winniza gevonden werd

De massagraven vertellen van den ondergang van duizenden Oekrainers

SS-PK. — Er gaat geen dag voorbij, dat er niet honderden slachtoffers van het N.K.W.D. (Gepeoe) uit de massagraven in de boomgaarden van Winniza te voorschijn worden gehaald. Steeds weer ontdekt men nieuwde massagraven en steeds weer is het dezelfde gruwelijke aanblik van dooden met op den rug vastgebonden handen. Hoewel de lijken reeds lang onder de aarde gelegen hebben kan men nog zonder moeite zien, met welk een beestachtige ruwheid hier de menschen zijn omgebracht.

Bij de verdere opgravingen ontdekte men een groeve, waarin zich geen lijken bevonden, maar ondergoed, foto-albums, boeken, enkele brieven en briefdossiers, foto's, documenten, priesterlijke gewaden, kruisen, rozenkransen, medaillons met heiligen-prentjes, Poolsche kokarden, papieren, blijkens den tekst uit alle mogelijke taalgebieden. Deze dingen zijn ten deele nog goed geconserveerd en worden zorgvuldig gezift. Waarschijnlijk werden deze voorwerpen bij de gevangenneming op de slachtoffers gevonden. Teneinde zeker te zijn, dat nooit een spoor van de hier vermoorden zou te vinden zijn, had men deze dingen zorgvuldig verzameld en apart begraven. Het moest alles spoorloos verdwijnen. De onderkleeding werd, ten behoeve van de gevangen familieleden der vermoorden in de N.K.W.D.-gevangenis afgegeven. Op de gevonden foto's ziet men officieren uit den Tsarentijd en verder menschen uit de beter gesitueerde bevolkingslaag. Vele foto's stellen ook geestelijken voor.

Blijkbaar was het vinden van deze foto's in een woning voldoende, om de bewoners van dit huis in de massagraven van Winniza terecht te doen komen. Men vond hier ook talrijke brieven met een volstrekt onpolitieken inhoud, die uit het buitenland — vooral Polen en Roemenië — kwamen, evenals Bijbels in de Russische, Oekrainische, Poolsche en Letsche taal, en ook kleine religieuze teksten in verschillende talen. Ook werden veel papieren gevonden met buitenlandsche schriftteekens beschreven. Veelvuldig vond men hier ook allerlei kerkelijke voorwerpen en goederen die zich slechts in het bezit van geestelijken kunnen hebben bevonden. Verder oude fabrieksstempels uit den Tsarentijd, adelijke zegels, zakboekjes van Sovjet-officieren, medaillons, koppelriemen, leege portefeuilles enz.

De meeste van deze voorwerpen zou men ook in een winkel van tweedehandsgoederen kunnen vinden. Zij waren echter blijkbaar voor de N.K.W.D. voldoende, om dengene, in wiens bezit men ze vond, te doen sterven.

Bij de meesten der hier omgebrachten had de N.K.W.D. echter, zooals uit de processen-verbaal der huiszoekingen blijkt, in het geheel geen „belastend" materiaal kunnen vinden. Dit had hen echter niet voor het nekschot door de Sovjet-beulen gespaard.

SS-Oorlogsverslaggever
Helmut Schmidt.

250 K.G. boter gestolen

Het is aan de gemeentepolitie te Hoogezand in vereeniging met de marechaussée gelukt de daders op te sporen van den diefstal van ongeveer 250 kg. boter uit het pakhuis van den heer G. Wiegertjes in de Verl. Hoofdstraat aldaar, in het laatst van het vorige jaar door middel van braak gepleegd. Het zijn de bekende P. v. S., Kalkwijk, uit anderen hoofde gedetineerd en J. Sw., te Hoogezand. De laatste is ter beschikking van den Officier van Justitie gesteld.

Koolzaaddiefstal. In den tijd van een week hebben niet minder dan veertien landbouwers, verspreid wonende in de verschillende deelen der gemeente Veendam, bij de politie aangifte gedaan van het stelen, meest des nachts, van te velde staand koolzaad.

Arrondissementsrechtbank Assen. Geëischt: Johannes Philippus de B., loodggietersknecht te Stuifzand, gedd. diefstal van f 3.362.50, 8 mnd.; Jan Kr., kapitein b. d. binnenvaart, ged., Amsterdam rijwieldiefstal, 10 mnd.; Hendrik Sm., zonder beroep, gedet., Bargercompascuum, rijwieldiefstal, 1 jr.; Roelof Vr., timmerman, Assen, gedet., diefstal van f 353.50, 1 jr.; Johannes Adrianus H., wever Veenhuizen I, diefstal van een lap stof, 1 jr. en 4 mnd.; Johann Bernard von H., zaalopziener te Veenhuizen I, gedet., heling, 1 jr.; Egbert Sch., kantoorbediende te Assen, gedet. te Veenhuizen, die als administrateur van het Ziekenhuis te Assen pl.m. f 10.000 verduisterde ten nadeele van dit Ziekenhuis, 1 jr. en 8 mnd.; Derk van der V., veenarbeider te Emmen, gedet., rijwieldiefstal, 2 x gepleegd, 6 mnd. en 6 mnd.; Petrus Hendrikus R., koopman te Weert, gedet., oplichting, 1½ jr.; Jan B., caféhouder te Assen, overtr. art. 254 W. v. Str., kaartspelen om grof geld 3 week. Vonnissen 30 Juli a.s.

HOOGEZAND. Bij strafbeschikking zijn door den burgemeester dezer gemeente, A. D. en J. K., beiden van Foxhol, veroordeeld tot een boete van f 50 ieder, terzake het zich in verboden tijd in de open lucht bevinden op het Foxholstermeer.

— Coöp. Boerenleenbank. Omzet rond f 16 millioen, winst f 13087,72, ledental 440. De heer A. Mulder J.Wzn., voorzitter, als bestuurslid herkozen en de heer G. Dijkhuis Pzn. als lid van den Raad van Toezicht.

HOOGEZAND-SAPPEMEER. Krachtens een nieuwe verordening zijn de tuinders verplicht bij verkoop op het bedrijf van de toegestane hoeveelheid groente van 2½ kg. per dag en per persoon en dan uitsluitend aan ingezetenen zich van de identiteit van den kooper te overtuigen en een klantenregister aan te leggen, waarin de naam en het adres van den kooper, de verkochte groentesoort, de verkochte hoeveelheid van elke soort, de berekende prijs per eenheid en het bij aflevering ontvangen bedrag moeten worden genoteerd. Dit register dient telkens in de eerste week van de maand bij de veiling te worden ingeleverd.

SAPPEMEER. Waterschap Wallen Winschoterdiep Z.z. Sappemeer. Ink f 1604,46, uitg. f 1208,82, saldo f 394,64. De begrooting 1943/'44 werd in ink en uitg. vastgesteld op f 1594,44. De heer H. Bulle als bestuurslid herkozen.

WARFFUM. Ned. Ver. v. Luchtbescherming. Jaarverslagen goedgekeurd. Herkozen tot bestuurslid de heer J. Huizinga.

OVERSCHILD. Door het dak van de schuur van den landbouwer Pentinga hebben dieven zich toegang weten te verschaffen en met medeneming van diens rijwiel de boerderij weer verlaten. Van de dader(s) geen spoor.

SPORTNIEUWS

Hitler Jugend—Nat. Jeugdstorm

De „Befehlsstellen"-kampioenschappen in de lichte athletiek en in het zwemmen van de Hitler-Jugend worden dit weekeinde te Hilversum gehouden. De kampioenschappen beginnen reeds Zaterdag. De telkens 3 beste eenheden van elke „banne", die eenige weken geleden tijdens de Bannsportfeesten te voorschijn zijn gekomen, treden nu aan voor den eindstrijd. In aansluiting op de beslissingen voor de ploegen komen de voorbeslissingen der afzonderlijke kampioenschappen. Des avonds worden de wedstrijden gehouden in het zwemmen voor de afzonderlijke kampioenschappen der afzonderlijke eenheden. Men herinnert zich, dat de Duitsche jeugdorganisatie verdeeld is in Deutsches Jungvolk (jongens van 10—14 jaar), Hitler-Jugend (jongens van 14—18 jaar), Jungmädelbund (meisjes van 10—14 jaar), Bund Deutscher Mädel (meisjes van 14—18 jaar). Deze 4 groepen zijn samengevoegd onder den naam Hitler-Jugend. Tijdens de kampioenschappen treden de ploegen der afzonderlijke bovengenoemde leeftijdsklassen tegen elkaar aan, zoodat een billijke beslissing gewaarborgd is. Er blijven dus 4 overwinnende ploegen van DJ, HJ, JM en BDM aan het eind van de wedstrijden over. De overwinnaars van de „Befehlsstellen"-kampioenschappen — niet van de vergelijkende wedstrijden HJ—NJS — zullen in Augustus, zooals elk jaar, met de overwinnaars der HJ-gebieden uit Duitschland te Breslau deelnemen aan de Duitsche jeugdkampioenschappen. Zondagmorgen worden de afzonderlijke kampioenschappen in de lichte athletiek definitief uitgestreden. In aansluiting daarop volgt een handbalspel tusschen HJ en NJS. Het voornaamste punt van het programma vindt plaats op Zondag 18 Juli 1943, des middags om 3 uur, in het gemeentelijke sportpark te Hilversum. Het bevat een interessanten vergelijkingswedstrijd tusschen HJ en NJS. Daarbij komt dus de jeugd uit twee landen in oorlogstijd samen voor vreedzame en kameraadschappelijke wedstrijden. Hier handelt zij voor een hooggesteld doel, de vereeniging en de verstandhouding der Germaansche landen onder elkaar in het welzijn van een vrij Europa te dienen.

PAARDEN Duco Scott wint Groote Leeuwarderprijs

Op de renbaan te Leeuwarden zijn gisteren draverijen gehouden, waarvan de uitslagen als volgt zijn:

Irisprijs, prijzendr. voor p., welke nog geen f 1000 hebben gew., 1740 m.: 1 Gelukkooper, W. v. d. Velde, 2.58,8 (km.-tijd 1.41.6), 2 Clemente. Toto w. f 4 pl. f 1.80 en f 2; **Rentenusprijs**, prijzendr. voor p., welke f 1000 hebben gew., doch nog geen f 3000, 2300 m.: 1 Edda, P. Kramer, 3.44 (1.36.6) 2 Darwin 3 Dorian, toto w. f 13.60, pl. f 2.10, f 1.70 en f 2.60. **Groote Leeuwarderprijs**, heatprijzendr. voor p., welke f 2000 hebben gew., doch nog geen f 6000, 1700 m.: 1e heat: 1 Dorian, Joh. van Twisk, 2.40.2 (1.33.1), 2 Duco Scott, toto w. f 20 pl. f 5.60 en f 2.50, 2e heat: 1 Duco Scott, T. Groen, 2.39.2 (1.32.6), 2 Fellow, toto w. f 2.60 pl. f 1.40 en f 1.20; 3e heat: 1 Duco Scott 2.36.2 (1.30,8) 2 Dorian toto w. f 2.40 pl. f 1.60 en f 2.40, toto def. w. f 3.80 pl. f 2.20 en f 3.50. **Vierde amateursprijs**, handicapdr. op basis 1.32 voor amateurrijders, 2200 m.: 1 Allright, C. J. Zwetsloot 3.24,9 (1.29,9), 2 General Locke, toto w. f 6.20 pl. f 3.10 en f 2.20. **Kortebaanprijs**: 690 tot 800 m.: 1e serie: Darwin 750 m., J. L. Bolt 1.8,8 toto f 3.10, 2e serie Fryske Lee (730 m.) H. de Vries 1.8.2 toto f 1.20, 3e serie Elisabeth (740 m.) E. Brouwer, 1.7.6 toto f 4.60, 4e serie E Carla Lee (740 m.), H. de Vries, 1.7.2 toto f 2. Finale: 1 Fryske Lee, 1.6.2 2 E Carla Lee, 3 Elisabeth en 4 Darwin, toto f 1.70. Toto def. w. f 1.70, pl. f 1.40, f 2.60, f 2.50 en f 3.70.

O.-PEKELA. Tot secretaris-boekhouder van het waterschap „Roomschewijk" alhier, is benoemd de heer E. J. Scholtens alhier.

COEVORDEN. De burgemeester dezer gemeente heeft tot hoofd van de Parkschool alhier benoemd den heer H. Koning, thans hoofd der school te Exloo.

HANDEL EN MARKT

LEEUWARDEN. Veemarkt. 30 stieren, 259 vette koeien, 32 pinken, 27 graskalveren, 215 nuchtere kalveren, 252 weideschapen 195—340, 58 lammeren 40—145, 15 vette varkens, 23 kleine biggen, 32 paarden, totaalaanvoer 948 stuks.

Eierhandel. Kipeieren 6,50—10,45 ct. per stuk. Handelsprijs f 1.32—1.37 p. kg. Eendeieren 7,6—8,1 ct. p. stuk. Pluimvee: slachthanen f 1.50—2.50, slachtkippen 1.50—2.75, jonge hanen 1—2.25, jonge duiven 0.40 per kg., konijnen 1.— per kg.

Vereen. van Zuivelmaatschappijen: Edammer kaas 20+ 87, id. 40+ 112, Goudsche 20+ 87, id. 40+ 112, broodkaas 40+ 112, Leidsche 20+ 102 ct. per kg.

Overzicht. Biggen geen noteering. Schapen en lammeren aanvoer kort, handel vlug, prijz enduur. Al het aangevoerde vee werd overgenomen door de Veehouderij Centrale.

DRACHTEN. 2 biggen, 84 runderen, 7 graskalveren, 48 nuchtere kalveren, 170 stuks pluimvee.

ZWOLLE. 200 kippeneieren f 1.30—1.32 per kg. Huiden. Koehuiden 13½, pinkenvellen 14½, stierenvellen 9½, vette vellen 23, grasvellen 21 ct. per ½ kg. Paardenhuiden f 9, geitenvellen 2.50, nuchtere vellen 2.— per stuk. Handel normaal.

Veemarkt. Aangevoerd 626 stuks als: 232 runderen, 100 graskalveren, 4 nuchtere kalveren, 147 schapen, 16 lammeren, 127 biggen. Men besteedde voor neurende en versch gekalfde koeien f 1000—1250, dito vaarzen en schotten 850—1000, guste koeien voor de vetweide of stal 500—700, dito vaarzen 500—600, najaarskalvende koeien 900—1050, 1½-jarige pinken 400—500, vette schapen 145—175, lammeren 30—90, 6-weeksche biggen 65—80, 14-weeksche biggen 80—100, loopers 100—125 per stuk.

Overzicht: Neurende en verschgekalfde koeien, schotten en vaarzen veel vraag, handel stationnair. Guste koeien, vaarzen en pinken prijshoudend. Schapen en lammeren stationnair. Biggen en loopers duur.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS

PREDIKBEURTEN in de verschillende gemeenten

voor Zondag 18 Juli.

Adorp vm. 9½ ds. De Jong. **Aduard** vm. 10 ds. Baas. **Baflo** vm. 9½ ds. Veenendaal. **Beerta** vm. 10 ds. Stratingh. **Bellingwolde** vm. 9½ ds. Sorber. **Blijham** vm. 9½ ds. M. G. Rosbergen (Donderdag 22 Juli Doopaang.). **Borgsweer** nm. 7½ ds. v. d. Berg. **Bourtange** vm. 10 ds. Ten Bruggenkate. **Breede** vm. 9½ ds. Van Riemsdijk. **Delfzijl** vm. 10 en nm. 7 dr. Hulst. **Den Ham** vm. 10 (off tijd) ds. Altena. **De Wilp** nm. 7½ ds. Noest. **Doezum** vm. 10 ds. Noest. **Dorkwerd** vm. 9½ ds. André Douwes (H. A.); nm. 2½ id (Dankz.). **Eenrum** vm. 9½ ds. Cannegieter. **Eenum** vm. 9½ de heer Van Beusekom. **Exta** vm. 9½ en nm. 2½ ds. Poot. **Enumatil** vm. 10 ds. v. d. Brug (H

De Wereld van het Kind

LXXXI.

Verwachtingen. „Ik verwacht van het leven niets", zei de oude dame, „dan valt het nooit tegen". Dit lijkt een verstandige opvatting; zeer praktisch. In werkelijkheid spreekt hier echter een diep teleurgestelde. Zij heeft indertijd hooge verwachtingen gehad van het leven, van de menschen en, niet het minst, van zichzelf. Zooals alle jonge menschen, heeft zij eenmaal gemeend, dat de wereld haar noodig had, misschien wel op haar wachtte. Vol moed is zij de moeilijke reis begonnen langs den levensweg en zij heeft het, als zoovelen, niet kunnen bolwerken. Zij heeft niet het leven, doch het leven heeft haar overwonnen.

Toch heeft zij nog niet alle hoop opgegeven: het valt nooit tegen, zegt zij, en bedoelt daarmee, dat het kan meevallen. Had zij wat minder verwacht en zichzelf en haar medemenschen beter gekend, dan zou zij op haar ouden dag nog een deel van haar jeugd-idealen hebben gehouden.

Evenals jonge menschen moedig hun reis aanvaarden, vast overtuigd, dat zij hinderpalen en verzet zullen overwinnen, zoo beginnen jeugdige ouders aan de zoo moeilijke taak, die men opvoeding noemt. Zij hebben van hun kroost groote verwachtingen. want al spoedig hebben ze immers gemerkt, dat het bedeeld is met een scherp verstand, wellicht wel met bijzondere talenten. Gelukkig, dat zij dezen kijk op hun kinderen hebben. Ware het omgekeerd, zouden zij overtuigd zijn, dat er niets van hen te verwachten was, waarvoor zich dan nog in te spannen om hen naar plicht en geweten op te voeden? Alle moeite zou dan immers tevergeefsch zijn. Het is alleen maar jammer, dat de ouderlijke liefde en dikwijls ook de ouderlijke trots, hun beletten de dingen in hun ware verhoudingen te zien. Waar zij teekenen zien van een bepaalden aanleg, daar ziet een buitenstaander soms niets bijzonders: waar zij een blijk van ongewoon verstand meenen te bespeuren, ziet een ander misschien alleen maar een uitgesproken geschiktheid voor ondeugende streken. Zij droomen van een voorspoedig en roemvol leven, dat hun kinderen wacht en zij verlustigen zich er bij voorbaat in, dat zij deel zullen hebben in dien roem.

Domme Hans. Het kan niet anders of overdreven verwachtingen worden gevolgd door teleurstellingen. Wie de dingen kan zien, zooals ze werkelijk zijn, wie tracht zijn kinderen ook eens te zien, zooals vreemden ze zouden zien, spaart zich en vooral zijn kinderen veel verdriet.

Men kent het verhaal van den dommen Hans. De vader breekt zich het hoofd over de toekomst van de kinderen. Vooral is hij bezorgd over het toekomstige lot van zijn oudsten jongen. Die heeft een uitnemend verstand. Dat zegt ieder; het blijkt ook wel op school. Maar dat juist vervult den vader met droeve gedachten. Hij zal alles beproeven in de wereld, omdat hij meent door zijn gelukkigen aanleg gemakkelijk alle bezwaren te kunnen overwinnen. Hij zal zijn best niet doen om vooruit te komen, want hij is gewend te werken, alleen, als hij daarin lust gevoelt: hij kan steeds weer de anderen, die hem vooruit waren gekomen, gemakkelijk inhalen.

Ook over zijn tweeden zoon is de vader niet gerust. Hij is wel niet zoo pienter als de oudste, maar toch nog altijd zoo, dat ook hem het leven niet zal sparen. En als eindelijk de moeder vraagt, wat hij dan wel van Hans, den jongsten denkt, dant antwoordt de vader vol vertrouwen: over hem maak ik mij in het geheel niet bezorgd; Hans komt wel door zijn domheid voort!

Er zit meer in dit verhaaltje, dan op het eerste gezicht lijkt. Inderdaad loopen zij gevaar door het leven te worden geknauwd, die door hun aanleg zich de weelde kunnen veroorloven de dingen gemakkelijk op te nemen, terwijl anderen zich moeten afslooven.

Maar ook is het waar, dat menschen met middelmatig verstand zich soms merkwaardig goed aan de eischen van het leven kunnen aanpassen, omdat zij zich geen onnoodige zorgen maken en geen ingewikkelde problemen maken van zaken, die eenvoudig zijn.

Maar Hans is natuurlijk niet door zijn domheid in staat in het leven te slagen, waar zijn broers gevaar loopen te mislukken. Domheid alleen heeft nog nooit iets tot stand gebracht en kan ook niet een gelukkig leven verzekeren. Hans is dan ook niet bepaald dom, maar middelmatig; hij heeft niets bijzonders, zooals de andere beide jongens en, vergeleken met dezen, lijkt hij dom. Hans is een dier eenvoudigen van geest, die kalm en opgewekt door het leven gaan, hun plicht doen, zich geen noodelooze zorgen maken over de toekomst, die zij toch niet kunnen veranderen en die, zonder dat zij het willen of bedoelen, een voorbeeld zijn voor anderen.

Eischen. Het spreekt vanzelf, dat hooge verwachtingen van de kinderen gepaard gaan met hooge eischen om aan deze verwachtingen te kunnen voldoen. Gelukkig, als werkelijk de aanleg niet al te zeer in tegenspraak is met het denkbeeld, dat de ouders zich daarvan hebben gevormd. Maar ongelukkig, als de vermogens daar beneden blijken te liggen. Dan is het leven van zulk een kind waarlijk niet te benijden. Het wordt een wanhopige strijd tusschen het minder begaafde kind en de eerzuchtige ouders, waarin de jeugd van het kind versomberd en verwoest wordt. Het kan op zijn beurt geen eischen stellen. Zijn leeftijd, zijn gebrek aan ondervinding, beletten dit. Maar dat neemt niet weg, dat ook een kind rechten heeft en wel in de eerste plaats het recht op een gelukkige jeugd. Het geluk in het latere leven hangt af van zeer vele factoren, maar de ouders hebben het in de macht om te zorgen, dat tenminste de jeugd zonnig en stralend is; dat geeft bovendien steun bij den strijd, dien de mensch in zijn verdere leven wacht.

Nu is het dikwijls zoo, dat de ouders al vast maar het beroep, het ambt, of de „positie" kiezen, als het kind nog zeer jong is; soms al reeds, als het nog in de wieg ligt. Dit is onredelijk, want van speciale aanleg of talenten is nog niets gebleken. Het kan zelfs zijn, dat later geheel andere geschiktheden aan den dag komen. Het is duidelijk, dat slechts dan het ware geluk van een kind wordt gediend, als het gelegenheid krijgt, deze te ontwikkelen. Maar we weten het, maar al te vaak zetten toch de ouders hun zin door. Zij eischen dan van het kind, dat het zich inspant voor dingen, die hem niet werkelijk interesseren, terwijl hem wordt belet datgene te doen, waarvoor het voelt bijzondere geschiktheid te bezitten In een dergelijk conflict behoort een deskundige te worden geraadpleegd. Hij zal vermeende van de ware talenten weten te onderscheiden.

J. H. v. d. V.

BRAIVEN VAN TWEI JANNEN

Pollerklap.

Beste Vrund! Zoo, zoo — is Jan Knooihoezen nou 't kwoaje baist. Nou, dat dut hom nait zeer! En doe wolst wel 'n póár van zoks oaliassen doar hebben as ons gele Gorre? Och, aan aine zolst meer as zat genog hebben leuf 'k, want hai is ook wel ais wat lastig. Lu, dei doadelk noar 'n avvekoat loopen, as zai denken dat zai in 'n testament achteroet zet bennen, hebben wie hier ook plentie. Hol dei neef van Buikemoa toch moar wat in de goaten. Zoo'n mannechie is veniender as ale reudelerij van ol vrouwlu. Wat hebben dèi nou weer oetbrud?

Ons twellings Rieks en Romke (waist wel, dei wat loat op bouldag kwamen) bennen ook zoks dei bie 'n beetje hikhakkerij doadelk draigen mit 't wetbouk en mit „hooger op". alhouwel zai zulf niks aans lezen as kraanten van 'n haalf joar old en ook zoks olle keléndersédeltjes, doar ik die 'n poar joar leden al over schreef. 'n Veurbeeld van heur wettighaid wollen zai ook op ons verkoopen geven.

Zai drongen dan noar veuren en Rieks waarkte doarbie mit zien aiken telge zien „kromom" zooas hai dei stok nuimt. Vaarver Potje nuigde heur nog ais:

— 'k Zel aine van joe wel op nekke nemen, jongs. Dan ken ie 't heer overzain; meschain dut aine van de jonge vrouwlu dan ook nog wel 'n bod op hom!

— Nou gait 't er om lu, raip Gorre; dizze haangklokke mit zunne en moane d'r op en mit zwoare kopern kedden. 'n Sieroad, ook al zat er allerdeegs gain loopwaark in. Moar ales is puik in odder.

Hai trok 'n gewicht omhoog, moar de kedde glee net zoo haard weer omdeel. Dei was glad oafsleten en de kamroaden net zoo.

— Dut niks, zee Gorre; dat moak ik veur de kooper weer kloar; dat viel ik wel even bie..... bod?

En as ik die nou vertel dat dit rikrak honderd gulden opbrocht, dan leufst mie meschain nait? En net zoo'n rikrak van 'n fietse was net zooveul weerd veur 'n handelsman.

— Veurband is lek, zee Gorre, en d'achterste is nait recht dichte..... En nou dit kistje mit rommel..... áál zeldzoamheden: Kromme en rechte spiekers, hoaken, kramkes, schroefoogjes etséteroa meer; kompleet 'n oetdroagerswinkeltje.

Dou kwam Rieks op batterij. As e weer 'n stuver meer boo, stak e zien aiken telge omhoog. Gorre juig hom 't op. 't Kwam op 'n rieksdoalder.

— Dat wordt dan, mit 12 cent veur elke gulden of gedailte doarvan, net twei gulden zes en tachentig rekende Gorre oet.

— Wadde? ruip Rieks. Dat heb 'k nait boden!

— Dei veurwoarde is bekend moakt.

— Waiten wie niks van. Nait heurd. Wazzen d'r dou nog nait.

— Zitst er aan jong.

— Oafzetterij! Oplichterij! ruip Rieks.

— Ik mout die even woarschouwen veur zoks woorden, zee veldwachter bedoard.

Hou dat wieder goan is, komt nog.

JAN SPOANTJE.

AGRARISCHE ACTUALITEITEN

(Van onzen landbouwmedewerker.) Uit een vroegtijdige publicatie blijkt dat het scheuren van grasland ook voor 1944 noodig wordt geacht, maar dat geen scheurplicht weer zal worden opgelegd. Binnen het raam daarvan is het voor bouwland geschikte grasland omgelegd; waar thans nog gescheurd kan worden, moet alleen de scheurpremie daartoe aanzetten. Goedkeuring van den Productiecommissaris is voorgeschreven om te voorkomen, dat ongeschikt grasland wordt gescheurd. De verbouw van koolzaad en van aardappelen is voor de voedselvoorziening van groot belang, zoodat daarvoor de scheurpremie van f 300 op f 500 per H.A. wordt verhoogd, mits deze oppervlakte koolzaad extra wordt verbouwd, en deze oppervlakte aardappelen die van 1942 op het bedrijf te boven gaat. 1943 blijft hier dus buiten beschouwing. Voor koolzaad dient echter reeds in Augustus gescheurd te worden, voor aardappelen kan tot na het weideseizoen worden gewacht. Door het scheuren van plm. 200.000 H.A. grasland in een paar jaar, weegt de oppervlakte bouwland en tuingrond thans ongeveer tegen de totale oppervlakte grasland op. De tuinbouw is aanzienlijk uitgebreid mede door de gehalveerde oppervlakte bloemkweekerij. Dienovereenkomstig is de veestapel ingekrompen, maar de paardenfokkerij viert hoogtij, ook wegens de veel grootere behoefte aan paardentractie. In het algemeen is de prijs van paarden aan bepaalde grenzen gebonden, maar de vrije prijzen van veulens en elite fokmateriaal typeeren de buitengewone vraag naar paarden in oorlogstijd. De rundveestapel werd aanvankelijk voornamelijk beperkt door de vermindering van de melk- en kalfkoeien en van het mestvee. Als reactie op de opheffing van de kalverteeltregeling viel in 1941 een zeer sterke uitbreiding van het jongvee beneden 1 jaar op te merken. Door de verplichte veelevering werd inmiddels een bepaalde verhouding beoogd tusschen jongvee en grootvee onderling en tot de voederproductie op eigen bedrijf. Dit proces is nog niet ten einde gezien de onvolledige marktordening, speciaal wat de prijzen betreft en de vaststelling van een bedrijfsmaximum voor melk- en kalfkoeien, waarvan het jongvee na 1 December ten hoogste 75 pct. mag bedragen. Ook bij schapen, varkens en geiten staan de vastgestelde prijzen onder sterke spanning. Varkens werden in verband met de voederpositie zoo in aantal verminderd, dat de vraag naar biggen het aanbod overtreft; schapen en geiten daarentegen stijgen in aantal om de melk en de sobere levenswijze. Voor schapen wordt ook een bedrijfsmaximum vastgesteld, zoodat de aanschaffing van een schaap voor huishoudelijk gebruik in het algemeen geen uitbreiding meer kan vinden. Voor koeien was dat aanstonds beperkt tot de veehouders van professie en voor geiten is de handel tot nader order geheel verboden.

De pluimveestapel daalde, blijkens de statistiek, zeer sterk in aantal met behoud van een edele kern aan fok- en vermeerderingsbedrijven om zich na den oorlog in korten tijd snel te kunnen uitbreiden. Voor huishoudelijk gebruik zijn eenige kippen of eenden goud waard, al moet zonder dat voer wordt verstrekt, aan de verplichte eierenlevering worden voldaan, daar anders reeds nu opruiming moet worden gehouden.

Als basis voor de veelomvattende ordening van productie-prijs- en afzet, voor de oogstramingen, de diverse toewijzingen en de aanslagen wordt telkens geïnventariseerd en geregistreerd, maar omstreeks 1 Juni als de bodem practisch overal met diverse land- en tuinbouwgewassen beteeld is, het vee in de weide en de veulens, kalveren, lammeren, biggen en kuikens op aanwas, wordt een algemeene land- en tuinbouwinventarisatie gehouden. Deze dateert reeds van 1934, toen de landbouwcrisismaatregelen op grooten schaal werden gegrondvest, zoodat de wijzigingen van jaar tot jaar nauwkeurig kunnen worden nagegaan. In de oorlogsjaren is de teelt van rogge en tarwe voor de broodgraanproductie aanzienlijk uitgebreid. Haver is sedert 1939 tot ongeveer tweederde beperkt en de oppervlakte peulvruchten is eveneens door voorschriften van overheidswege na een uitbreiding in 1941 tot het areaal in 1939 teruggedrongen. Al is de graanopbrengst bij haver in de vooraanstaande akkerbouwgebieden het hoogst en al kuinnen peulvruchten practisch zonder stikstof worden verbouwd, heeft men in het belang van de andere akkerbouwcultures hier den breidel aangelegd.

Van de handelsgewassen is behalve de koolzaadteelt de contractteelt van land- en tuinbouwzaden belangrijk uitgebreid. Oliehoudende zaden zijn van groot direct belang voor de voedselvoorziening, voornoemde contractteelt is echter in hoofdzaak op export gericht.

De aardappelteelt is sedert 1939 met tweederde uitgebreid, die van fabrieksaardappelen na opheffing der beperking eveneens. Van suikerbieten bleef het areaal niet geheel op peil, door de prijsverhooging en de aanmoediging zal voor 1943 een beduidende uitbreiding verwacht kunnen worden. De grootste zorg is echter of er voldoende arbeidskrachten ter beschikking komen in den oogsttijd. De tariefloonen voor de oogstwerkzaamheden zijn inmiddels gepubliceerd, behalve voor het rooien van aardappelen en bieten, hoewel voor het groen rooien van pootgoed de verplichte rooidata reeds door de N.A.K. zijn vastgesteld.

Hechtenis voor melkverkooper. De Kantonrechter mr. W. J. M. Weersma hier ter stede veroordeelde den melkverkooper C. Hake, Groningen, tot 5 dagen hechtenis overeenkomstig den eisch. Verdachte had gestandaardiseerde melk met een te laag vetgehalte, namelijk 1.8 % inplaats van 2.4 tot 2.6 %, verkocht. Hij verklaarde, dat het geen opzet, maar een vergissing was.

BEURSOVERZICHT AMSTERDAM

AMSTERDAM, 16 Juli. De Nederlandsche Staatspapieren gaven slechts geringe omzetten te zien en daarbij was de stemming weifelend. De Indische leeningen waren prijshoudend. De gemeentelijke en provinciale obligatiën waren eveneens prijshoudend maar met weinig affaire. Voor pandbrieven kwamen iets meer noteeringen tot stand. De aandeelenmarkt was stil. De affaire in de Industrieelen was van geringen omvang. Van Berkels waren wederom iets lager. De minder courante industrieelen, waarin weinig omging, waren verdeeld.

Prolongatie 2½ procent.

Noteering van 16 Juli.

Nederl. 2e L. '40	4	101⅞	101 15/16
Ned m. bel fa. '41	4	101 15/16	101 15/16
Id '41	3½	99 1/16	99½
Id. 1896-1905 O	3	95¼	95¼
3½ % Ned. '42		99 1/16-5/16	99½
Id. f 1000 1936	3	101 15/16	101 15/16
Id f 1000 1937	3	94 15/16-95 1/16	94 15/16-½
Id. f 1000 '38 3½	3	97 5/16-98	97 11/16-15/16
Id. cert.	2½	81⅜	81⅜
Indië f 1000 '37	3	—	93¼
Id f 1000 '37 A	3	—	92½
Kol. Bank	A.	201 s	201 s
N.-I. Hd.bk.	A.	—	130⅛
A. Kunstz Unie	A.	—	187 s
Van Berk Pat.	A.	163½	162½
Calvé Delft C.v.	A.	191 s	191 s

Uitgave en druk R. Hazewinkel Jzn.'s Uitgevers-Maatschappij N.V. bureaux Ged. Zuiderdiep 24 Groningen Kennr. 1204.

Hoofdredacteur: C de Bruin, Groningen (met vac.) Pl.v.v. hoofdredacteur J. Ubink, Groningen

Naast den pl.v.v hoofdredacteur zijn mede verantwoordelijk voor onderstaande gedeelten: Stedelijke en provinciale berichtgeving tooneel, vrouwen- en kinderrubriek J. Ubink, Sociale, politieke en economische aangelegenheden: G. Spaans Groningen. Binnenland: Z. J. W. van Schreven Haren. Sport: R. Kampman, Groningen. Foto's en Financiën: J. Ehmen, Kerk- en schoolnieuws, muziek: B. T. Wildeman, Groningen. Haagsch redacteur: H. M. Stegeman, Den Haag. Verantwoordelijk voor advertenties: D. M. Kouwenberg Groningen.

ADVERTENTIES uit de drie Noordelijke provinciën tot en met 15 m.m. **f 1.35**, elke m.m. meer **9 ct.** Kleine adv betreffende huren en koopen t/m. 9 mm.. **72 ct.**, elke m.m. meer **8 ct.** (bij vooruitbetaling t/m. 9 m.m. **54 ct.**, elke m.m. meer 6 ct.); kleine adv. betr aanb en gevr. personeel t/m. 9 m.m. **63 ct.**, elke m.m. meer **7 ct.** (bij vooruitbet. t/m. 9 m.m. **45 ct.**, elke m.m. meer 5 ct.). Familieberichten bij vooruitbetaling t/m. 30 m.m. **7 ct.** per m.m (minimum **f 1.05**). elke m.m. meer **9 ct.** Van buiten deze provincies t/m. 15 m.m. **f 2.10**, elke m.m. meer **14 ct.** — Giro no. 83863.

ROGGE

„Vattien doagen bluien,
Vattien doagen gruien"
In de zun en wind. —
Aál veur 't menschenkind!
Riegen smule oaren
Waigen as de boaren
Van 'n gruine zee. —
Aál veur 't menschdom ree!
„Vattien doagen striepen,
Vattien doagen riepen"
Onner witte wolk —
Aál veur boer en 't volk!
Loat de warmte stroomen!
As Sunt Jobk wil komen.
Geft elk, geel as gold,
Zok veur jonk en old!
Goa de zicht dan hoaren
Veur de slag in 't koren!
Wat de welhoak gript
Is 't, woar elk veur schript!

NIKL. GRIEP.

Striepen = streepjes vertoonen; Sunt Jobk = St. Jacob, begin roggeoogst, 25 Juli; welhoak dient om 'n goede schoof te griipen.

Officiëele mededeelingen

Inzending formulieren door detaillisten.

Bij het Centraal Distributiekantoor ingeschreven detaillisten, die nog niet aan hun verplichting tot het inzenden van de hun in den loop van de maand Juni toegezonden inlichtingenformulieren hebben voldaan en deswege geen toewijzingen voor distributiegoederen ontvangen, worden alsnog in de gelegenheid gesteld bedoelde formulieren terstond bij de plaatselijke distributiediensten af te halen en deze per omgaande, doch in ieder geval voor 25 Juli a.s. volledig ingevuld en onderteekend weder bij genoemde diensten in te leveren. Zij, die ingevolge het bovenstaande alsnog aan hun verplichting voldoen, zullen weder in het bezit van toewijzingen worden gesteld. Voor het geval echter op 25 Juli a.s de voorgeschreven inlevering niet heeft plaats gehad, zullen aan de betrokken detaillisten voor den verderen duur van de distributie geen toewijzingen meer worden verstrekt.

Mededeelingen Plaatselijke Distributiediensten.

DISTRIBUTIENIEUWS

Uitreiking Tabakskaarten.

LEEK/RODEN. Zij, die voor een nieuwe tabakskaart in aanmerking komen, dienen het lichaam van de oude kaart, zonder bonnen in te leveren.

RODEN. Ruiling inlegvellen. Zij, die geboren zijn na 11 Juli, doch vóór 9 Aug. van de jaren 1922, 1929 en 1939, dienen hun inlegvel te ruilen op Maandag 19 Juli van 9-12 uur op het Distributiekantoor.

Afhalen bonkaarten. Inwoners van Nietap, die hun inlegvel hebben afgestempeld op 29 of 30 Juli, dienen hiervoor te lezen, resp. 26 of 27 Juli. Inwoners van Roderwolde, die hun inlegvel hebben afgestempeld op 30 of 31 Juli, dienen hiervoor resp. te lezen 28 of 29 Juli.

Vaste brandstoffen. Aanvraag formulieren brandstoffen voor het stookseizoen 1943-1944, ten behoeve van de B-, C- en D-groot- en kleinverbruikers, voor verwarming van kerken, scholen enz., dienen te worden afgehaald op 19, 20 en 21 Juli a.s en moeten uiterlijk 24 Juli weer worden ingeleverd ten Distributiekantore. B- en C-grootverbruikers, die voor het seizoen 1943-1944 reeds een form. Br. C 250 invulden (hetwelk hun werd toegezonden door de Brandstoffencommissie), behoeven niet opnieuw een form. Br C 250 in te vullen. Voor café's, winkels, alsmede particuliere kantoren bestaande uit minder dan 3 localiteiten en werkplaatsen, waarin minder dan 3 personen regelmatig arbeiden, mogen thans nog geen formulieren worden ingevuld. Ook wanneer de ruimte voor bijzondere doeleinden gelijk is aan of kleiner dan de ruimte voor particulier gebruik kan tot nader order niet worden aangevraagd. Deze verbruikers zullen afzonderlijk worden opgeroepen.

MARUM. Extra brood voor oogstwerkzaamheden 1943. Afhalen formulieren op 22 Juli van 2-5 uur. Deze formulieren indienen vóór 31 Juli 1943.

PEIZE. Attentie. Wegens een wijziging in de duur van de uitreiking, wordt men beleefd verzocht geen aandacht te schenken aan de op de inlegvellen vermelde data doch de bonkaarten af te halen op de dagen, die hieronder zijn aangegeven.

Maandag 19 Juli, voor niet-zelfverzorgers, letter A t/m. G; Dinsdag 20 Juli letters H—P; Woensdag 21 Juli letters Q—Z.

Donderdag 22 Juli, zelfverzorgers, letters A t/m. Be; Vrijdag 23 Juli, letters Bi—C; Maandag 26 Juli letters D—E; Dinsdag 27 Juli letters F—Ha; Woensdag 28 Juli letters He—I; Donderdag 29 Juli letters J—K; Vrijdag 30 Juli letters L—M; Maandag 2 Aug. letters N—Pi; Dinsdag 3 Aug. letters Pl—R; Woensdag 4 Aug. letter S; Donderdag 5 Aug. letters T—V; Vrijdag 6 Aug. letters W—Z.

Niet-zelfverzorgers zijn zij, die zelf geen brood, vleesch, melk of aardapp. hebben en dit ook nooit eerder hebben gehad. De uitreiking vindt plaats in café Brink te Peize, telkens des nam. van 2 uur tot 4½ uur.

Men wordt dringend verzocht zich stipt aan de aangegeven uren en data te houden, daar het anders zeer moeilijk zal zijn om in het bezit van de bonkaarten te komen

Distributiedienst Groningen. Het kantoor is onder de volgende telefoonnummers te bereiken:

Kruitlaan 11. 20814: Leider — Adj. Leider — Algemeene Zaken (o.a. patiënten, a.s. moeders, arbeid buitenland, stamkaarten, geboorten, overlijden, vermissingen) — Textiel: 20914: Leider — Adj. Leider — Kassier — Schoenen — Administratie. 28383: Industrie (o.a. brandstoffen, motorbrandstoffen, rijwielen, banden, petroleum, kaarsen).

Schoolholm 23. 28405: Detaillisten — Grossiers — Instellingen.

Harmonie. 26234: voor uitreiking van alle bonkaarten

Distributiedienst BEDUM. Op **Maandag 19 Juli a.s.** wordt begonnen met de uitreiking van de volgende distributiebescheiden: 1. Bonkaarten; 2. Toeslagkaarten bijzondere arbeid; 3. Tabakskaarten; 4. Versnaperingskaarten; 5. Zeepkaarten voor kinderen; 6. Kaarten voor kindervoeding.

De diverse data van uitreiking staan gestempeld op het inlegvel. Voor tabakskaarten komen in aanmerking mannelijke personen geboren voor 9 Aug. 1925.

Voor versnaperingskaarten komen in aanmerking kinderen geb. na 8 Aug 1929. Kinderen geboren na 8 Aug. 1941 ontvangen een zeepkaart P 119 en P 219. Kinderen geboren 8 Aug. 1935 doch voor 9 Aug. '41 ontvangen een zeepkaart P 119.

Kinderen geboren na 8 Aug. 1939 doch voor 9 Aug. '41 ontvangen 'n kaart A.R. 119.

Kinderen geboren na 8 Aug. 1941 ontvangen een kaart B.R. 219.

Mannelijke personen, die de vorige tabakskaart hebben ontvangen, dienen het hart van die kaart in te leveren, ten einde een nieuwe te ontvangen.

Gelieve in het uitreikingslokaal **alles te controleeren.**

Distributiedienst Gasselte. Uitreiking 9e periode 1943.

Gasselternijveen: in het Café Adolfs telkens des v.m. van 9—12.15 uur en des n.m. van 2—4.30 uur

Zelfverzorgers, houders van L-inlegvellen: Maandag 19 Juli a.s. letters A t/m. K; Dinsdag 20 Juli a.s letters L t/m. Z.

Zelfverzorgers, houders van K-inlegvellen: Woensdag 21 Juli a.s letters A t/m. Z.

Niet-zelfverzorgers, houders van L-inlegvellen: Donderdag 22 Juli a.s. des v.m. letters A t/m. Z.

Niet-zelfverzorgers, houders van K-inlegvellen: Donderdag 22 Juli a.s. des n.m. letters A t/m Z.

Nadrukkelijk wordt erop gewezen, dat het niet op de vastgestelde tijd afhalen van de bescheiden aanleiding kan geven tot moeilijkheden t.a.v. het koopen van levensmiddelen in de eerste week van geldigheid der bonkaarten.

Toeslag voor oogstarbeid. Landbouwers en landarbeiders komen ook dit jaar gedurende de oogstperiode weer in aanmerking voor een extra toeslag van 900 gram brood per week. De uitreiking v. d. toeslag geschiedt tegen overlegging van de distributiestamkaart van de rechthebbende en een verklaring van diens werkgever dat oogstwerkzaamheden worden verricht; deze verklaringen kunnen worden afgehaald van het distributiekantoor. De uitreiking vindt plaats te: **Gasselternijveen:** op **Vrijdag 23 Juli a.s.** in het café Adolfs des v.m. van 9-12 uur; **Gasselte:** op **Vrijdag 23 Juli a.s.** in het café Adams des n.m. van 2—4.30 uur; **Gass.nijv.mond:** op **Zaterdag 24 Juli a.s.** in het café Zuiderveld des v.m. van 9-12 uur.

Niet in aanmerking komen: 1. zelfverzorgers brood (daaronder niet begrepen zij die de telerspremie hebben ontvangen); 2. tuinbouwarbeiders; 3. vacantiegangers e.d. personen die zeer tijdelijk en niet als beroep oogstwerkzaamheden verrichten

BEERTA. Distributie vaste brandstoffen voor bijzondere doeleinden.

A. Wanneer de ruimte voor bijzondere doeleinden groter is dan de ruimte voor particulier gebruik, dan wel geen ruimte voor particulier gebruik aanwezig is, behoort de aanvraag te geschieden op een formulier Br. C. 250, welke formulieren zo spoedig mogelijk aan het Distributiekantoor te Beerta dienen te worden afgehaald. Alle daarvoor in aanmerking komende verbruikers moeten voor het stookseizoen 1943/44 opnieuw een aanvraagformulier indienen, uitgezonderd de onderstaande groepen: café's, winkels, werkplaatsen, waarin minder dan 3 personen regelmatig werken, particuliere kantoren bestaande uit minder dan 3 localiteiten. Voor deze groep volgt nog een nadere publicatie. De verbruikers die reeds 'n form. Br. C. 250 voor het seizoen 1943/44 van de Brandstoffencommissie ontvingen, behoeven eveneens geen aanvraag in te dienen.

B. Wanneer de ruimte voor bijzondere doeleinden gelijk is aan of kleiner is dan de ruimte voor particulier gebruik dient een form. Br. C. 251 te worden ingevuld. De uitreiking van deze formulieren heeft echter voorlopig nog niet plaats.

MANFRED en MANUELA

Roman van Anna Elizabeth Weirauch
Ned. bewerking van B. L. Venzelaar

36) (Nadruk verboden.)

„Lachen? Neen!" Manfreds mond werd hard en ernstig. „Maar ook niet huilen en nog minder mij met zelfverwijten het leven zuur maken. Jij hebt mij er immers toe gebracht, mijzelf avond aan avond voor iedereen ten toon te stellen? Er zullen steeds onbevredigde vrouwen zijn, die verliefd worden op een man, alleen omdat hij door schijnwerpers wordt bestraald of omdat hij in de film zijn dubbelganger uit een brandend vliegtuig werpt. Is men van den aanvang af tegen dat soort van vrouwen grof en ruw, dan maakt men zich onbemind. Is men toegankelijk en vriendelijk, dan heeft men ze op den hals en ze laten niet meer los....."

„Maar er is toch een grens aan de vriendelijkheid?" waarschuwde Petri streng.

„Neen, die is er niet!" weersprak Manfred heftig. „Wanneer men den vinger geeft, neemt men de geheele hand Hoe moet ik mij dan gedragen in vredesnaam? Ik ben toch geen jongejuffrouw? Vraag het aan Olly zelf; vraag het aan allen. Ik heb geen enkele vrouw beloofd, met haar te trouwen of eeuwige liefde gezworen of gezegd, dat ik haar liefheb en zonder haar niet kan leven. Ze doen het allen voorkomen, alsof ze slechts een avond van amusement zoeken; een amusant avontuur en als men zich daarmede inlaat, dan ontdekken ze plotseling een groote liefde in zich."

„Dan moet men zich er niet mede inlaten!"

„Ja, warempel, dat is een goede raad. Jammer, dat ik niet steeds naar je wijze raadgevingen heb geluisterd."

„Natuurlijk!" zei Petri droog. „Je kunt immers te allen tijde raad en bijstand aan je ouden, ervaren vriend Clemens vragen? Man en vrouw zijn zoo verschillend geconstrueerd, dat men hen nooit met dezelfde maat kan meten. De man drinkt omdat hij dorst heeft; de vrouw cultiveert den dorst om te kunnen drinken. De man is nieuwsgierig; de vrouw hecht aan de gewoonte. De man wil iets hebben en als hij het eenmaal heeft, is hij tevreden, heeft er genoeg van en denkt er niet meer aan. De vrouw wil datzelfde niet hebben, maar krijgt ze het toch, dan wil ze het behouden en denkt aan niets anders meer. De man...."

„Goed, goed!" onderbrak Manfred lachend zijn betoog. „Het spijt mij, maar nu moet ik een kwartiertje afscheid van je nemen om mijn contractueele verplichtingen na te komen. Tot ziens, oudje. Straks kan je met je opvoedkundige les verder gaan."

HOOFDSTUK XVI.

Het seizoen, dat zoo aangenaam was begonnen, verliep niet zoo prettig. Niet dat het succes — de onafgebroken serie van successen — voor Manfred had opgehouden. Nog steeds waren de theaters uitverkocht; elken dag had hij een filmopname; daar tusschendoor werkte hij een half uur voor het Orpheusgramofoonplatenconcern. De aanbiedingen voor theatervoorstellingen en filmwerk hoopten zich op. Petri had handenvol werk om de verschillende tijdstippen uit elkander te houden; nu eens een verschuiving, dan weer een bespoediging te bewerkstelligen. Manfred droeg er nog toe bij, de moeilijkheden voor Clemens te vergrooten, omdat hij beweerde overwerkt te zijn en voor deze jacht op contracten geen belangstelling meer te koesteren.

(Wordt vervolgd)

Advertentiën

Hotel FABER. Hoogezand. Tel. 22.
Morgen Zondag 18 Juli **GROOTE AMUSEMENTSAVOND** met medewerking van **RINKET's Solisten-Ensemble.** Aanvang 7 uur.

Centrale Keuring
van het Warmbloed Paardenstamboek **ASSEN,** 22 Juli, aanvang v.m. 9 uur. IV rubrieken. 1-jarigen, 2-jarigen, ster- en pref. merriën. Leden op vertoon van lidmaatschapskaart '43 vrije toegang. Niet-leden 1 gld.

Harddraverij- en Renvereen. „DRACHTEN".
LANGE- en KORTEBAANDRAVERIJEN
te Drachten op Zondag 25 Juli a.s., met totalisator.
Aanv. half twee.
Entrée 1e rang f 2, 2e rang f 0.60; kinderen ben. de 16 j. onder geleide 50 cts.; tribune 50 cts. alle bel. inbegr. Voorverkoop tribunekaarten à 10 cts extra per plaats tot Zaterdag 24 Juli 's avonds 6 uur bij K. ZANSTRA. Bazar.

„DE NEDERLANDEN" Wildervank
INTIEM houdt morgen 18 Juli AMUSEMENTSAVOND

SCHILDMEER
Zondag 18 Juli a.s. komt Familie KOK
en Zondag 25 Juli komt KARA, de geheimzinnige.
Aanv. telkens 6 uur. Entrée voorverkoop f 1, 's avonds plus belasting.
L. LANDMAN.

WANDELTOCHT
V. v. V LEEK (beh. goedk.) Zondag 1 Aug. een 25 K.M. **WANDELTOCHT** door de prachtigste omgeving. Aftocht 10 uur te Leek. Ieder, die deze wandeling volbrengt ontvangt een insigne. Spoedige aanmelding gewenst, uiterlijk 24 Juli door storting 50 cent per postwissel aan J. J. JANSMA, Secr. V. v. V., Leek.

Het Gron. Schoolmuseum voor Onderw. en Opv. is dit jaar GESLOTEN van 19 Juli tot 19 Augustus.
Het Bestuur.

GROOTE PAARDEN- EN HONDENRENNEN
op Zondag 25 Juli a.s.
n.m. 3 uur.
f 300 aan prijzen.
Café CERES, Blijham.

NUTSSPAARBANK
Onderdendam.
Aangesloten bij het Nederl. Spaarbankbureau.
ZITTING
iedere derde Woensdag van de maand, s av. van 7-9 uur in het Spaarbankgebouw te Onderdendam.
Gelegenheid tot inleg en opzage van gelden en bijschrijven der rente. Rente 3 pct.
De Commissarissen.

KOORLEIDER(STER)
Vrijz. Herv. Kerkkoor vraagt voor haar koor, eventueel kinderkoor, een **Leider(ster).** Repetities Vrijdagavond
Aanb. Mevr. BARNOUW Herv. Pastorie, Woltersum.

ZELDZAAM MOOI EXAMEN SUCCES
Bij het laatst gehouden Middenstandsexamen **30 van de 34 candidaten geslaagd.** Dagelijksch aangifte van nieuwe leerlingen zoo spoedig mogelijk voor dagmiddag- en avondlessen. Vraagt prospectus en lijst van 99 geslaagden.
Nederlandsche School voor Handelsonderwijs,
O. Ebbingestraat 1B (Groote Markt.) Telef. 25126.

Agentuur en Commissiehandel, annex Groothandel in Levensmiddelen, gevestigd te Rotterdam-C., zoekt goede **AGENTUREN** op het gebied van levensmiddelen, wasch- en poetsartikelen. Kantoor en groote magazijnruimte aanwezig voor vestiging eventueel depôt. 8 goed ingevoerde agenten door het geheele land. Ook genegen nu reeds onderhandelingen te voeren vo

Dinsdag 20 Juli hopen onze geliefde Ouders **J. d. JAGER T. d. JAGER—OOSTERHOF** hun **25-jarige Echtvereniging** te herdenken. Hun dankbare Kinderen en Verloofde.
Noordhorn, Juli 1943.

Maandag 19 Juli a.s. hopen onze geliefde Ouders en Grootouders **A. DE HAAN** en **E. DE HAAN—MEDENDORP** hunne **30-jarige Echtver.** te herdenken. Usquert, Juli '43. Hunne dankbare Kinderen, Behuwdkinderen en Kleinkind.

Verloofd: JACOBJE WERKMAN en ROMKE MOES.
Eenrum, Vierhuizen, 18 Juli 1943.

CONRAAD J. VISSCHER en STIENTJE TEPPER geven mede namens wederzijdsche ouders, kennis van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats hebben op Dinsdag 27 Juli a.s. te Slochteren. Juli 1943. Foxham E 135. Kolham E 309. Toek. adres: Nieuwelaan E 256aII, Kolham.

EBEL v. d. LAAN en HENNIJ OOSTING geven hierbij kennis van hun voorgenomen Huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats hebben op Maandag 19 Juli a.s. des voorm. 11 uur te Groningen. Siddeburen, Juli '43. Hoofdweg A 223. Oosterhoogebrug 29 (bij de molen).

Getrouwd: Ir. J. A. WIJSMAN w.i. en W. MILIUS.
De Heer en Mevr. Wijsman—Milius betuigen bij dezen, mede namens wederzijdsche Ouders, hun **hartelijken dank** voor de vele blijken van belangstelling vóór en bij hun huwelijk ondervonden.
Amsterdam, Juli 1943. Volkerakstraat 44-II.

Met dank aan God en groote blijdschap geven wij kennis van de geboorte van onzen Zoon en Broertje LEOPOLD JOHANNES. H. ROMEIJN. J. M. C. ROMEIJN—VREDENBURG. HUUPIE.
Groningen, 16 Juli 1943.
Parkweg 11.

Met grote dankbaarheid en blijdschap geven wij kennis van de geboorte van ons Zoontje HANS.
HENK GEERSSINGA.
J. GEERSSINGA—BERGSMA.
Groningen, 16 Juli 1943.
Winschoterkade 17a.
Tijdelijk: Maria Paviljoen R.K. Ziekenhuis.

Hiermede geven wij U kennis van de geboorte van ons Zoontje en Broertje WILLEM GERRIT JAN. A. J. SCHORTINGHUIS. K. S. SCHORTINGHUIS—WILLEMS.
REINI. Groningen 15 Juli '43.
Bilderdijkstraat 17a. Tijdelijk Praediniuskliniek.

J. BEUKEMA, S. BEUKEMA-KUIPER geven kennis van de geboorte van hun Dochter MARIA. Ezinge, 15 Juli 1943.

J. FLUKS. A. H. FLUKS—MOORMAN geven kennis van de geboorte van een Dochter AALTJE GRIETJE.
Ruischerbrug, 16 Juli 1943.

J. OPHUIS. A. OPHUIS—WESTERHOF geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun Dochter: MARTJE. Zuidwolde (Gr.), 15 Juli 1943.

G. J. BOLHUIS R. BOLHUIS—VAN HUIS geven kennis van de geboorte van een DOCHTER. Ten Boer, 13 Juli 1943.

T. M. OLDENZIEL. E. OLDENZIEL—BOSCHMA geven met grote blijdschap kennis van de geboorte van hun Dochter BOUCHIENA ELIZABETH. Tripscompagnie 6, 13 Juli 1943. Tijdelijk: St. Jozephstichting Sappemeer.

J. HILBRANTS A. K. HILBRANTS-SCHURING geven met groote blijdschap kennis van de geboorte van hun Dochter JANTJE JANTINA. Zuidlaren, 14 Juli 1943. Verl. Brinkstraat 4.

De Heer en Mevrouw B. MOLENAAR—BODEWES geven met groote vreugde kennis van de geboorte van hunne Dochter ALLEGONDA MARIANNE ELIZABETH.
Bussum, 15 Juli '43. Kamerlingh Onnesweg 35.

Tot mijn diepe smart overleed heden in het Acad. Ziekenhuis, na een geduldig gedragen lijden van 4 weken, mijn innig geliefde Man
TEUNIS HOEKZEMA,
in den ouderdom van 48 j.
Noorderhoogebrug (gem. Bedum), 16 Juli '43.
Groningerweg 16 (Huize „Abri").
H. Hoekzema-Honebecke.
De teraardebestelling zal plaats hebben Dinsdag a.s. op de Noorderbegraafplaats te Groningen. Vertrek van het sterfhuis om 12 uur.

Heden overleed, in het Acad. Ziekenhuis, na een kortstondige ziekte, in den ouderdom van 48 jaar, onze lieve Zoon, Broeder, Behuwdbroeder en Oom **TEUNIS HOEKZEMA Tz.** Allen die hem gekend hebben kunnen beseffen wat wij in hem verliezen.
Groningen, 16 Juli 1943.
Meeuwerderweg 133.
Uit aller naam:
T. Hoekzema.

Heden overleed, zacht en kalm doch zeer onverwachts, onze beste Broer, Zwager en Oom
WILLEM ARENDS,
in den ouderdom van ruim 64 jaar.
Groningen, 16 Juli 1943.
Goudsbloemstraat 46.
Uit aller naam:
Fam. Arends.

Heden overleed, door een tragisch ongeval, tot onze diepe droefheid, onze innig geliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader
Dr. J. H. H. J. LUBBERMAN,
in den ouderdom van 69 j.
Ter Apel, 16 Juli 1943.
Mevr. H. Lubberman—Barg. H. H. Lubberman. C. A. W. Lubberman—Lubberman. Ria. Elizabeth H. N. Lubberman.
De teraardebestelling zal plaats hebben op Dinsdag 20 Juli, 's morgens te 11 uur. Zij, die den overledene de laatste eer wenschen te bewijzen, worden verzocht 10½ uur samen te komen bij Café Bos, Hoofdkade, Ter Apel.
Op verzoek geen bloemen en geen toespraken.
Eenige kennisgeving.

Heden is in Jezus ontslapen, onze zeer geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder
EMKE VEEN,
in den ouderdom van 63 j.
Groningen, 16 Juli 1943.
Hortensialaan 72a.
T. Holthof-Stam. F. Holthof. W. Stam. Wed. J. Schuttinga-Stam. J. Stam. M. Stam-De Groot en Kleinkinderen.
De teraardebestelling zal plaats hebben Dinsdag a.s. op de begraafplaats Esserveld. Vertrek van huis om 12 uur.

Eenigste kennisgeving.
Heden overleed, zacht en kalm, onze lieve Moeder, Behuwd-, Groot- en Overgrootmoeder
DUIFKE KLASEMA—NIEUWENHUIS,
in den ouderdom van 78 j.
Haarlem (Noord), 16 Juli.
Rijksstraatweg 249.
Uit aller naam:
H. Klasema.

Hartelijk dank voor de vele belangstelling ondervonden bij onze 25-jarige Echtvereeniging. Groningen, Juli '43. Lijnbaanstraat 6a. J. Nolle. G. L. Nolle—v. Sijtsema.

P. v. d. BROEK en M. v. d. BROEK—JONKMAN betuigen hiermede hun **hartelijken dank** voor de vele belangstelling ondervonden bij hun 25-jarige Echtvereeniging.
Groningen, Juli 1943.

Voor de vele bewijzen van deelneming ontvangen bij het overlijden van onze innig geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder GIELJE JONGMAN, betuigen wij onze **hartelijke dank.** Groningen, Juli 1943. Uit aller naam: B. A. Wolrich.

Voor de vele blijken van deelneming bij het overlijden van onzen lieven Man, Vader en Behuwdvader OEBELE KOK, betuigen wij onzen **hartelijken dank.** Grijpskerk, Juli 1943. Fam. O. Kok.

Voor de vele blijken van belangstelling, ontvangen bij de geboorte en het overlijden van ons innig geliefd Zoontje en Broertje, betuigen wij onzen **hartelijken dank.** Loppersum, Juli 1943. E. Baas. A. G. Baas—Dijkstra. Paul.

Voor de vele blijken van belangstelling ondervonden bij ons 25-jarig Huwelijksfeest, betuigen wij langs dezen weg onzen **hartelijken dank.** Oude Pekela, Juli 1943. Ceresstraat 358. Fam. J. Holvast.

DANKBETUIGING
aan allen die met ons hebben medegeleefd tijdens de ziekte en het overlijden van onze dierbare Vrouw en Moeder ZWAANTJE LEVENGA, in het bizonder **dank** aan Dr. Beerta en Zuster Van Mulgen Familie L. Lubben en Kinderen. Tramwijk, Nw. Weerdinge.

Voor de vele bewijzen van deelneming voor en bij het overlijden van onzen lieven Vader, Behuwd- en Grootvader JOHANNES HILBRANDS ondervonden, betuigen wij onzen **oprechten dank.** Zuidlaren, Juli 1943.
Fam. Hilbrands.

Voor de vele bewijzen van deelneming ontvangen bij het overlijden van onze geliefde Moeder, Behuwd-, Groot- en Overgrootmoeder DINA VAN DER TUUK, betuigen wij onzen **hartelijken dank.**
Zeegse, 14 Juli 1943. Uit aller naam: Fam. Groeneveld.

Voor de zeer vele blijken van belangstelling, ondervonden bij de ziekte en het overlijden van onzen lieven Man, Vader, Behuwd- en Grootvader WILLEM HARTLIEF, betuigen wij onzen **hartelijken dank.** Uit aller naam: Wed. W. Hartlief-Lammers. Vries, Juli 1943.

De Heer en Mevrouw ZIJLSTRA-BAKKER zeggen **hartelijk dank** voor de vele gelukwensen ontvangen bij de geboorte van hun Zoon.
Beesel, Juli 1943.

De DIRECTEUR van Gemeentewerken te Groningen is voornemens **aan te besteden op Vrijdag 30 Juli 1943,** des namiddags te 14.15 uur, ten bureele van Gemeentewerken, Martinikerkhof 10:
Het leveren van TURF ten behoeve van scholen en andere Gem. gebouwen.
Het bestek ligt van heden af ter inzage bij het bureau van Gemeentewerken, afd. Boekhouding, Sint Jansstr. no. 5, en is aldaar verkrijgbaar à f 0.25 per exemplaar. Inlichtingen worden tot zes dagen voor den dag van de aanbesteding verstrekt aan het magazijn van Gemeentewerken aan de Plantsoenkade te Groningen.

DE PRAKTIJK
van **J. H. TER SPILL, Arts** wordt ten zijnen huize waargenomen.
Spreekuur 1—2.

H. J. RODERMOND,
Tandarts - Assen
AFWEZIG tot 1 Augustus.

L. P. RIETEMA, Zenuwarts
Ubbo Emmiussingel 59
PRAKTIJK HERVAT.

U. V. GRÜNBERG, Arts,
22 Juli tot nadere aankondiging AFWEZIG.

Tandarts WESSELS BOER
wegens ziekte
GEEN PRAKTIJK.

Dr. M. HOMMES, Internist
te Winschoten.
20 JULI WEER TERUG
uitsluitend voor röntgenologisch onderzoek en Ziekenhuisbehandeling. Vanaf 26 Juli ook weer spreekuur aan huis.

Dr. DE VRIES, Mondarts,
Spilsluizen 3, Groningen,
HERVAT Maandag zijn praktijk.

A. SCHUILING, Huisarts,
tot nadere aankondiging
AFWEZIG
Waarn. Dokterstelefoon.

Tandarts OLTHOF
Winschoten
HERVAT Maandag 19 Juli
de praktijk.

Dr. R. HERING, Tandarts,
Ubbo Emmiussingel 19
na Zaterdag 17 Juli t/m. 15 Augustus AFWEZIG.

NEL KREMER,
Heilgymn. - Masseuze
Brugstraat 8
AFWEZIG tot 9 Augustus.

Mevr. H. J. EBBENS—JANSEN, Tandarts,
van 19 Juli—28 Juli afwezig.
Praktijkwaarn.: Tandarts J. ZEVEN, Korreweg.

Gevraagd. Wie helpt jongeman aan **f 1000** handelskapitaal. Rente en aflossing naar overleg. **Br. fr. no. 754.**

LUXOR THEATER
Zondagmorgen 18 Juli a.s. om half elf draait de bekende historische film
„DER GROSZE KÖNIG"
(FREDERIK DE GROOTE)
Spelers: Otto Gebühr, Kristina Söderbaum, Gustaf Fröhlich, Hans Nielsen.
Voorverkoop met plaatsbespreking Zaterdag 17 Juli van 2 tot half 5 aan de kas. Toegang alle leeftijden. Toegangsprijs zaal 50 ct., balcon 75 ct.

DUITSCH of ENGELSCH
fl. 2.— p.m. Nieuwe schriftel. methode. **MIDDENSTANDSDIPLOMA.** Ned. Taal en Corresp. Boekhouden: fl. 1.— p.m. Vul o.s. BON in. Plaats Uw naam op achterz. env.
NED. TALEN INSTITUUT, R'DAM
BON: Gratis proefles van:
37 .....

EVANGELIE VOLK EN VADERLAND
Godsdienstbefening.
Zondagmiddag 18 Juli 5 uur 30 (half zes.)
Zaal „De Pool". Groote Markt.. Voorganger: **Ds. H W. M. HUPKES,**
van Zwaagwesteinde.

J. H. LAMMERTS,
Oude Ebbingestraat 36
GESLOTEN
van 17 t/m. 24 Juli.
Gelieve in deze week geen emballage terug te zenden.

ZAAKKUNDIG BELEID.
Het bekende financieele weekblad „De Effectenbeurs" roemt het zaakkundig en correct beleid van de „ROHYP". U moest toch ook eens inlichtingen vragen hoe de Rohyp U in staat kan stellen in het bezit van een onbelast eigen huis te komen....
N.V. Bouwkas „ROHYP", Amsterdam-C.
Inspectie JOH. ZAAGMAN, Grachtstraat 15, Groningen. In enkele plaatsen kunnen nog **actieve medewerkers** aangesteld worden.

CARBOVIT
Dragees
tegen maag- en darmstoornis
35 stuks 30 cent

Goed en vriendelijk **TEHUIS** aangeboden voor een klein meisje beneden het jaar. Liefst uit gegoeden stand en tegen bill vergoeding.
Br. fr. no. 753 bureau dezes.

PENSION GEVRAAGD.
Twee jong getrouwde zakenmenschen zoeken van 18 t/m. 25 Juli op den kleigrond goed pension Br. aan J. BRONGERSMA, Dracht 71. Tel. 2667 Heerenveen.

Gevraagd **IEMAND,** die een **FOTOZAAK** wil huren, om die b.v. na 1 jaar over te nemen, in mooi plaatsje in Drenthe. Br. fr. no. 756.

BELEGGINGSPERCEELEN
en bloc en per stuk aangeboden vanaf f 10.000 tot elk bedrag. Aanvragen Woningbureau „Minerva", Minervalaan 44. Tel. 97273, Amsterdam-Zuid.

Van oud nieuwe Kleeding.
Door bemiddeling van Uw winkelier — bij uitzondering rechtstreeks — maken wij van oud gedragen Dames- en Heerentricotonderkleeding, nieuwe Kinderkleeding. Ook van 2 stuks oud — een stuk versteld, Heerenpant., Hemden, Borstrokken, Pyama's, Nachthemden, enz.
Speciale Reparatie-inrichting voor tricot-ondergoederen **MULDER & WORTELBOER, Sappemeer.**
Sappo is ideaal Tricot

WIJ VOORZIEN UW PANNEN,
ketels, emmers, teilen, enz, van een nieuwe bodem. Wij verzinken Uw waschketel, waschtobbe, teiltje, emmers enz.
HETTEMA,
Schuitendiep 5. Tel. 29206
Groningen.

Vraagt zonder verplichting het gratis boekje:
„Wat weet een goed Makelaar ?"
bij N.V. N.O.S., A'dam-C.
Prinsengracht 668 N.
Telef. 34850.
Naam: .....
Adres: .....
Uitknippen en opsturen.

RE FUSOL
voor doorslaande muren, prijs per liter f 5.50.
WEDEMA's Verfwinkel,
N. Ebbingestr. 13. Tel. 24010.

Haal uit Uw rantsoen wat er in zit en koop
REFORMITE
op Uw bon. Eén mesputtje **Reformite** is voldoende voor een pittige boterham en een potje van 70 gram bevat al 70 mespuntjes !
Voor de handel:
N.V. REFORMA, Den Haag.

HONDENBROOD
en KATTENBROOD
verkrijgbaar op **Bon no. 26.**
KRACHTVOER zonder bon, fabrikaat **CESARINE.** 30 pct. eiwit, 19 pct. vet, per pak f 1.40.
HONDENBROKJES 65 cent per pak.
ZAADNOORDIJK,
Oude Ebbingestr. 14. Gron.

F. MULDER,
Costumier en in Feestartikelen, Ged. Zuiderdiep 47, Gr.
wegens vacantie GESLOTEN van 26 t/m. 31 Juli.

Wegens de a.s. vacantie is vanaf 2—8 Augustus de El. Fijngoedwasscherij De Vlijt GESLOTEN.
Reeds gedurende de laatste week van Juli kunnen **geen** goederen worden aangenomen.
J. H. B. v. GLANSBEEK,
Visscherstraat 22.

Tandheelk. Kliniek
Kl. Kr. Elleboog 4
Spreekuur 9-12, 1½-3½. behalve Zaterdags.

F. BONTKES GOSSELAAR
Kant.: Heerebinnensingel 6
EFFECTEN - COUPONS
Deposito - Assurantiën.

STOFZUIGERNIEUWS.
Indien U er prijs op stelt, dat Uw stofzuiger behoorlijk blijft functionneren, belt U dan **telef.nummer 20108** even op en wij zorgen er voor dat Uw stofzuiger geheel nagezien, schoongemaakt en gesmeerd, binnen 3 dagen weer bij U thuis wordt bezorgd.
Stofzuiger-Reparatie-Inrichting J. H. MULDER, Radijsstraat 18a.

2 Jongelui van 19 jaar, wensen hun vacantie op **boerderij door te brengen.** Br. met cond. aan SCHOTEMA, Starkenborghstraat 1/21, Gr.

DAGRAVIT
De Kalk/Vitamine D-tabletten, die Uw kind een sterk gebit geven.
'n Vitamine-product van de DAGRA

Zendt ons nu Uw **„EXCELSIOR" Stofzuiger,** voor contrôle, reinigen en smeren van den motor ad f 1.35. Enkele onzer klanten kunnen hun oude Excelsior nog bij ons ruilen.
Filiaal Groningen: Nieuwe Kerkhof N.z. 39. Tel. 23591.

STOPPAGE
ONZICHTBAAR kunststoppen in alle kleeren
D. Willemse. Tel. 23470
O. Ebbingestr. 33a. Gr.

ZEKERHEID
IN ONZEKERE TIJDEN
Thans zal blijken, welk een zegen het deelen van eigen risico met duizenden anderen is. Een veilig bezit is een polis van:
N.V. Levensverz. Mij. NILLMIJ. van 1859, 's-Gravenhage.
Vraagt vrijblijvend inl.

„GLOED" - „De Moriaan" voor het warmhouden van water en het stoven van spijzen, als de kachel niet meer brandt per pak 25 ct. 10 pak f 2.25 **Een uitkomst voor zomerverblijven.**
WIGBOLDUS
LECHMARKT 20 GRONINGEN

Gevraagd: 30 jonge **Hennen** op aankoopvergunning, plm. 8 week oud. P. KROON Sappemeer. Telef 272

HYPOTHEEK. Kapitaal beschikbaar over boerderijen, landerijen en solide panden, voor direct of 1 Nov. Lage rente. Mooie voorwaarden. Br. fr. 1933

FINANCIERING
van Lux- en Vrachtauto's met gasgeneratoren en of gasinstallaties kunt U vlug en voordeelig laten verzorgen, door M. SCHUT, Adm. de Ruyterlaan 50, Groningen. Tel. 29869 (na 6 uur 22120.). **Vertegenwoordigers gevraagd.**

NEDERL. TAAL
door ervaren Onderwijzeres
Doel: foutloos leeren schrijven. **Alg. Ontwikk. Correspondentie.** Br. fr. no. 1229

Spoedig beginnen nieuwe cursussen ter opleiding voor het **Middenstandsdiploma** (nieuw programma): een **Practijk-diploma Boekhouden;** een **Practijk-diploma Ned. Handelscorrespondentie;** het **Privaat-docent diploma Boekhouden;** en **Handelskennis L. O.** (alleen voor onderwijzers(essen).
Ook **privaat- en clublessen.**
Hk. NIEUWENHUIS leeraar M. O., Korreweg 106. Gron.

Onzichtbaar stoppen!
v. Vilsteren
Oude Ebbingestraat 24
Telef. 28137.

De verzorgde vrouw waardeert de moderne Camelia-hygiëne!
HET BETROUWBARE
Camelia
VERBAND

WIJ KEEREN
Uw Costuum, Overjas., Regenjas of Mantel als nw. 't Bekende adres **DE BOER.** Maatkleermakerij. Westerhavenstr. 20 (bij A-straat.)

Geen grijze haren meer!
Wij kleuren Uw haar volkomen **onzichtbaar** bij
H. J. TER SCHEGGET
Kapper. Gr. Kr. Elleboog 8.

ZWAKSTROOM MOTORTJE (4 volt), voor transformator. f 5. Amel. Tomatenstraat 174, Den Haag.

Ervaren BOEKHOUDSTER voor het bijhouden van Uw boeken, opmaken balans, verlies en winstrekening, aangiften belastingen en verder alle administratieve werkzaamheden. Tel. 23832. Br. fr. no 1527 bur. dezes.

OUD PAPIER
HET ADRES VOOR HET VERNIETIGEN VAN OUDE ARCHIEVEN
v.h. A. J. SIKKEMA
Mag. Marwixstraat 50
Tel. 23171

Ervaring en vakkennis neemt niemand U af...
en die kunt U thans in het buitenland in ruime mate opdoen! Komt eens vrijblijvend met ons praten.
ADVIESBUREAU
VOOR ARBEID IN HET BUITENLAND
Groningen - Heerestraat 19

Bezoekt de Tentoonstelling
„Wat aarde bewaarde"
over het leven van onze voorouders, van 14 Juli t/m. 1 Augustus, in de tentoonstellingszaal van de Nederl. Kultuurkamer, Martinikerkhof 26, Groningen.
Geopend van 10—17 uur.

WENDT UW STEVEN GA NAAR ZEEVEN
voor solide belegging van Uw geld.

„Emo" Stofzuigers
Verkoopkantoor en reparatieinrichting Groningen, Veemarktstraat 92. Telef 25513.
R. DE JONGE.

VERHUIZEN ? Door het geheele land. tevens gelegenheid voor opslag. Inlichtingen **Centraal Expeditie Bedrijf, Schoolholm 24. Tel. 28825.**

DAMES ! Voor het koopen van een Strooheod is het aangewezen adres
„DE VLIJT"
Stoeldraalerstraat 8.

Voor FINEER
naar **„De Fineerhandel"** van
K. MAC-LEAN, Rotterdam
Noordmolenstr. 57 Tel. 41442

v. d. NOORD verhuist
van en naar alle plaatsen per auto-tapissières of verhuiswagens.
Noorderhoogebrug 6 Gron
Tel. 21308.

Duitsch 3½ maand à 25 ct. p. w.! Schrift. opl. door leeraar (met correctie) Nu ook: **lessen v. gevorderden en opl. pract. ex.** Vraagt prosp. en grat. proefles.
„GERMANIA",
Onnesweg 48 - BUSSUM.

PERZISCHE TAPIJTEN en KLEEDJES te koop gevraagd.
KERREMANS,
Westerhaven 5/1a, Tel. 25931.

TE KOOP GEVRAAGD:
Alle soorten
FLESSCHEN EN POTTEN
Overal te ontbieden.
R. NOORDHUIS, Kattendiep no. 11. Tel. 23785 van 8—12 en 1½—6 uur.

Voor het laden en lossen
Uwer goederen
Voerwerken, Verhuizingen
B. BODDEVELD,
Zuiderdiep 74 — Telef. 29228

Huwelijksbureau „Discretia" Fr. v. Mierisstr. 62. A'dam, helpt U vlot en tactvol aan de juiste Vrouw of Man ! Vraagt direct inlichtingen : Gratis zonder verplichtingen

HESTIA
THEE- surrogaat
H. SMITH
KOFFIE en THEE

SANNY VAN DAM,
Oosterweg 7
koopt Lompen, Metalen en 2e hands Meubelen tegen de hoogste waarde. - Ook aan huis te ontbieden.

Novaline reiniging Pasta
weer geregeld voorradig.
Tuinstraat 38 Telef. 29939

Naamplaten v. marmerglas
en GLAS IN ZINK.
N. E. G. N.V.,
Binnen Damsterdiep 13.
Glashandel - Spiegels

K. K. KEER KLINIEK
D. WOLTHEKKER,
Steentilstr. Telef. 24116.
Cost. f 25 - Jas f 18.

Het fijnste ouderwetsche
ROGGEBROOD
met zachte korst, wordt gefabriceerd in de
Nieuwe Gron. Broodfabriek
Sinds 1888. Tel. 22624.
H.H. Bakkers en wederverkoopers genieten aanmerkelijke reductie.

Kleermakerij Turfsingel 68b
Laat Uw kleeding vakkundig keeren repareeren en veranderen bij: **F. BOS, Turfsingel 68b.**

INCASSO-BANK N.V.
KANTOOR GRONINGEN - VISCHMARKT. 2 2 3 4
Verhuur van Safeloketten
(Ook voor tijdelijk.)

PUBLIEKE VERKOOPING
Steeds kunt U goederen bij brengen voor onze publieke verkoopingen. Goederen zijn tegen brand verzekerd en worden gratis opgeslagen. Gratis advies.
De Beëed. Makelaars: J. H. RENEMAN Sr., J. H. RENEMAN Jr., Ubbo Emmiussstraat 32. Tel. 23661. Gron.

Droge TAKKEBOSSEN
f 15.50 per 100 stuks, franco huis in Gron. N.V. Fijnhouthandel v/h J. STOIT Jr., Hoendiep 11. Tel. 27219.

BON S
Op Uw scheerzeepbon S krijgt U nog Adelaar-Scheerzeep van oude kwaliteit
ADELAAR-ZEEPFABRIEKEN

Flinke gezonde jongen, 11 j., zoekt voor plm. 4 weken (schoolvacantie) **plaatsing op boerderij.** G. SWINT, H. L. Wicherstraat 23.

Net Meisje, 23 j., zag zich gaarne tot eind Sept opgenomen op **boerderij** of in eenv. gezin, als bet. logé, liefst bosrijke omgeving. Br. fr. met nadere inl no. 932.

Gevraagd in Luxe Bakkerij te Kampen voor dag en nacht, een net flink **MEISJE** (niet ben 19 j.) voor hulp in de huish., zoo noodig ook in de winkel. Goede kost. Hoog loon. Aanb. D. L. REEDERS, Marum.

Te koop of te huur gevraagd eenvoudig BURGERHUIS, in- of buiten de stad, ook genegen te ruilen. Adres KLEINGELD, v Wassenaarstraat 32, Voorburg.

Grossiersfirma te Amsterdam, zoekt verbinding met **Houtbewerkingsfirma's** (houtdraaiers, beeldhouwers) die in staat zijn volgens teekening, gebeeldhouwde kronen en wandarmen, geregeld te leveren. Spoed gewenscht. Br. fr. no. 810 bur. dezes.

Handels- en Ingenieursbur. BAKKER & CO.
LUCHTGEVAAR ! !
Ook op U rust de plicht, Uw bedrijf hiertegen tijdig te beschermen. Wij hebben een speciale afdeeling **Brandweer- en Luchtbeschermingsmateriaal** en kunnen U ook thans nog leveren: Brandslangen met bijbehoren, koppelingen, straalpijpen, standpijpen enz, stalen helmen, emmerspuiten, brandemmers enz enz. Vraagt U eens bij ons aan.
VOORBURG GRONINGEN
Effathalaan 43. De Vries
Tel. 778440 Lamstr. 39.
(3 lijnen.) Tel. 29884.

Gevraagd: **hypotheek** op zakenpand met veel overwaarde, van **f 40.000.** Br. fr. 757.

Te huur aangeboden

✱ **Woningruil.** Modern **Benedenh.** met 2 slaapk. (Helpman) huur f 6.50 ruilen tegen Bov. of Ben. met 3 slaapk., huur tot f 7. Br. fr. no. 900.
✱ Net gem. **Slaapkamertje** voor meisje. Westerbinnensingel 39.
✱ Nette jonge **Kostganger** m. huiselijk verkeer, vrije slaapkamer. Albertstraat 16a.
✱ Ruime **Weide** voor paarden bij W. MENNES, Slaperstil.

Te huur gevraagd

✱ Door alleenw. Dame op leeftijd een klein **Bovenhuis,** half huis, of gedeelte van een Woning met keuken, of gebr. daarvan, ben. eenige bergr. Br. fr. no. 917.
✱ Bejaard gepens. ambtenaar vraagt een ongem. geschikt **Woonhuis** of ged. van een woonhuis met gebr. v. keuken en zolder, in Groningen, Haren of omgeving. Br. 930.
✱ Voor direct, **Winkel** of **Magazijn** voor het opslaan v. antieke meubelen. Goede droge zaal of iets dergel. (gelijkvl.), komt eveneens in aanm. BRONNO SCHUT, Groningen, Groenesteinl. 3. Tel. 24069-22069.
✱ Echtp. z. k., zoekt **Villa** of **Woning** of ged. daarvan, liefst met vrije keuken, event. ged. gem., in dorp of kl. stad, in Drenthe, per Sept of eerder. Br. fr. 868.
✱ Dame op leeft. vr. **2 Kamers** met voll pens., te Haren of Gron., aan bus of tram. Br. fr. no. 870 b. d.
✱ Meisje, h. b. b. h. h., zoekt eenv **gem. Zit-Sl.kamertje** met kookgel. Br. fr. no. 869
✱ 2 dames vr. zoo sp. mog. een **gedeelte van een Huis** of een **Zit- en Slaapk.** met kookgel., liefst in het centr., ongem. Br. fr. no. 867.
✱ Burgermeisje, N. H., zoekt **Zit-Slaapkamer** met pens. Br fr. no. 865 bureau dezes.
✱ Tegen 1 Aug., een net **gem. Slaapkamer,** liefst omgeving Parkweg. Br. fr. 864.
✱ Door jongevrouw, z. kind voor z. sp. mog., **2 ongem. Kamers** met keuken of gebruik daarvan Br. fr. 863.
✱ Jongelui, die wensen te trouwen zoeken **ongem. Zitkamer** m. stookgel., 1 à 2 slaapk., keuken of gebr. van keuken. Br. fr. no. 862 b. d
✱ Goed **Tehuis** voor leerlinge Huish.school Gron Br. fr. met pr.opg. en inl. aan J. BLOEMSMA, U.L.O. school. Noordwolde (Frl.)
✱ Wed. vr voor jongetje v. 10 j., voor enkele maanden goed **Tehuis,** liefst op het platteland. Br. fr. no. 866.
✱ l.l. machinist Ned. Spoorwegen z. net **Kosthuis,** omg Hoofdstation. Br. fr. 871.
✱ **Weide** voor één enterruin Belg. JOH. J. P. GLAS. Elkemaheert, Loppersum.

Te koop aangeboden

✱ Of te huur een best bekl **Schilderszaak** met **Drogistwinkel,** in gr plaats, werk en materiaal aanw. f 7000. Aanv. zaak direct, woning na overleg. Bevr. J. G. PINKSTER,, Beëed. Makelaar, Veendam, Tel. 625.
✱ **Praam** (15 ton) f 750. H. KOERS, Piet Heinstr. 12a.
✱ 1 best zwart volbl. **Hengstveulen,** vader Voriet, met veel gang, bij J. v. d. LANDE, Zevenhuizen, gem. Leek.
✱ Vosbles **Merrieveulen;** bij B. BOS, Siddeburen Veen A 71.
✱ Extra best bovenl. zw. w.v. **Hengstveulen,** bij G. GRAS, Harkstede G 294 N. o. Z.
✱ 2 volbl. **Enterstieren** van goede afst., bij K. VLIEG te Oostwold (Old.)
✱ 1 zwarte **Cockerspaniel** 10 w. oud. G. POR, Selwerderstraat 13.
✱ Een mooie witte **Keeshond** Na 6 uur bij Wed. KRANENBURG, Davidstraat 66
✱ 4 bruine **Leghorn Krielhanen** 4 mnd. E. WIERINGA, Sauwerd.
✱ Jonge- en halfwas **Konijnen,** liefst 's av. na 7 uur. THOBOKHOLT, Gr. Adolfstraat 71.
✱ **Apparaat** merk „Poverni" tegen · gezondheidschadende aardstralen f 50. A. MEIJER. N. Boteringestr. 33, Tel. 29973
✱ **Weegautomaat** m. kaarten, f 550. FOTO MEIJER, Vlagtwedde.
✱ **Woonwagen** 6 M. lang en 2.20 M. breed f 2000. Tevens te koop gevr. Kajuitboot. S. KRUIDHOF, Binnen Damsterdiep 58.

Te koop aangeboden

✱ 2 z.g.a.n. **Transportbanden** 28 x 1 5/8 x 1 3/4, ruilen tegen 28 x 1½. DE VRIES Oppenheimstraat 14a.
✱ Twee 1e kl. **Vleugels** f 1550 en f 1750, 2 pracht eik. Piano's, ivoren klav. f 975 en f 1000, zw. gepol. f 1150, eik. Piano's f 1250 en f 1350, nette zw. Piano f 250, eik. Orgel, gaaf, f 200. P. EBBES, Heerenveen.
✱ Pracht **Divan** met kl. f 140, Damesgummiregenjas f 50, blauwe Heeren Tweedjas f 35, pluche Tafelkl. f 30, eik. Klok iets moois f 100, eik Schoorsteenmantelklok m. slagwerk f 60, 2 Kinderwagens f 60 en f 75. J. v. MAAREN, Bergstraat 4.
✱ 1 eiken **Theekast,** 4 Stoelen, 2 Fauteuils f 175, 1 pr. D.-schoenen f 15, bruine zijden Lap f 40, kl. Tafeltje f 10. Kanaalstraat 30, Assen.
✱ 1 **Kinderledikant** m. matr. en kuss. f 30, 1 Kinderstoel f 17.50, 1 Loophek f 15. S. J. GROENEWOLD, Parallelweg 17a, Gron.
✱ **Heerenkapsaloninventaris** compl. f 400. C. J. LUTTER, Parkweg 76, Gron.
✱ Zwaar eiken Old Fin. **Slaapkamerameubl.** 2 pers. m. orig. Aupingmatr. z.g.a.n f 450. B. TIMMER, Lodewijkstraat 17.
✱ **Schemerlampje** iets aparts f 45, 4-deelig 1-pers. Bedstel f 85, 6-pootig Theekastje f 45, 2-vl. Gasstel f 15, Junghans volle Regulateur f 65, Friesche Kastklokken f 100—f 135. Dames- en Herrijwiel z. banden f 35 p. st., 4 Meccanodoozen Maclin ijzer f 47.50, lange bruine Bontjas m. 42 f 250, Divanbed f 75, Fr. Stoeltjesklok f 325, Gobelin Kapstokkleed f 30, Kantoorkleedje f 75, 3 Decors samen f 50, enz. MENSINGA, Pelsterstr. 29a.
✱ Z.g.a.n. **Kinderwagen** oude kw. f 85. J. H. TEN HOOVE, Palembangstr. 10.
✱ 1 **Klapkarretje** (nikk. uitv.) f 75, 1 Tuinslang m. toebeh. f 30, 1 Grondboor m. verl.st. f 40. K. MULDER, Hortensialaan 10, Gron.
✱ **Wieg** m. matr. en kuss. f 20, Babybox f 10. BOERMA. E. Casimirlaan 6.
✱ Mod. **Kinderwagen** op kogelwielen f